

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
KATEDRA POZEMKOVÝCH ÚPRAV**

Studijní program: M4101 - Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Problematika rozvoje venkovského prostoru ve zvláště
chráněných územích

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Monika Koupilová

Autor:
Hana Čížková

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zemědělská fakulta
Katedra pozemkových úprav
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana ČÍŽKOVÁ**

Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**

Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**

Název tématu: **Problematika rozvoje venkovského prostoru ve zvláště chráněných území.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Průzkumové práce ve vymezeném zájmovém území venkovského prostoru.

Popis specifík přírodovědeckých faktorů se zvýšenou hodnotou.

Vymezení limitních parametrů rozvoje oblasti.

Návrh základních rozvojových trendů výstavby včetně diverzifikace typů zástavby.

Zhodnocení navrženého záměru s rámcovým vymezením časového a prostorového postupu prací.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FORMAN, R., GODRON, M.: Krajinná ekologie, Academia, Praha 1993, ISBN 80-200-0464-5

INGEGNOLI, V. Landscape Ecology: A Widening Foundation, Springer, New York 2002, ISBN 3-540-42743-0

KENDER, J.(editor): Teoretické a praktické aspekty ekologie krajiny, Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha 2000, ISBN 80-7212-148-0

LOW, J., MÍCHAL, I.: Krajinný ráz, Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy 2003, ISBN 80-86386-27-9

MADĚRA, P., ZIMOVÁ, E.(editoři): Metodické postupy projektování lokálního ÚSES, Ústav lesnické botaniky, dendrologie a typologie LDF MZLU v Brně a Löw a spol., Brno 2005

SKLENIČKA, P. Základy krajinného plánování, Naděžda Skleničková, Praha 2003, ISBN 80-903206-1-9

SÝKORA, J.: Územní plánování vesnic a krajiny, České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 2002, ISBN 80-01-02641-802

VÁCHAL, J., MOUDRÝ, J. Projektování trvale udržitelných systémů hospodaření, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, České Budějovice 2002, ISBN 80-7040-536-802

Časopisy: Urbanismus a územní rozvoj

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Monika Koupilová
Katedra pozemkových úprav

Datum zadání diplomové práce:

3. března 2008

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2010

V. Šoch

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
/ ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Inž. dentická 13
378 05 České Budějovice

Tomáš Kvítek
doc. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2008

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Horosedlech dne 22. dubna 2010

.....
Hana Čížková

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí diplomové práce, Ing. Monice Koupilové, za odborné rady, dohled, konzultace, návrhy a připomínky při zpracování mé diplomové práce, obecnímu úřadu Kvilda a stavebnímu úřadu ve Vimperku za poskytnutí potřebných materiálů. Za podporu a pomoc vděčím také své rodině a nejbližším přátelům.

Anotace

Cílem práce byla problematika rozvoje venkova v zájmovém území obce Kvilda. V první části byly popsány přírodní charakteristiky tohoto území. Dále obsahuje popis samotné obce. Čtenář se seznámí s dotazníkem, který byl vyplněn obyvateli obce. Otázky se zabývaly spokojeností obyvatel. V praktické části byla rozvedena problematika územního plánu, limity využití území, omezení určitých odvětví jako je například zemědělství, infrastruktury, stavební činnosti. Je zde zmíněna architektura nové zástavby. Cílem práce bylo seznámit se se souvisejícími problémy venkova na jeho rozvoj.

Klíčová slova

rozvoj venkova, územní plán, změna územního plánu, obec, Kvilda, regulativ

Annotation

The aim of this work was the problem of rural interest association community of Kvilda. In the first part of dissertation there were depicted natural characteristics of this territory. Then the theses contains description of the mentioned community. The reader acquaints with a list of questions, that were filled in by village inhabitants. The questions were considered with contents of the inhabitants. Practical part was aimed to problems of local plan, land use limits, limiting of definite sectors such as agriculture, infrastructure, building development. Architecture of new build-up area was also mentioned. Purpose of graduation theses was an identification with contextual problems of countryside on its development.

Key words

rural development, local plan willage, Kvilda,, regulator

Obsah

1. ÚVOD	8
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED	9
2.1 Vývoj a charakteristika krajiny	9
2.1.1 Vývoj krajiny	9
2.1.2 Krajina	9
2.2 Zvláště chráněná území	9
2.2.1 Přírodovědecké faktory ZCHÚ	10
2.2.2 Velkoplošné	11
2.2.2.1 Národní parky	11
2.2.2.2 Chráněné krajinné oblasti	12
2.2.3 Maloplošná zvláště chráněná území	13
2.2.3.1 Národní přírodní rezervace	14
2.2.3.2 Přírodní rezervace	14
2.2.3.3 Národní přírodní památka	14
2.2.3.4 Přírodní památka	15
2.2.4 Strategické cíle a funkce ochrany přírody a krajiny	15
2.3 Územní plánování	16
2.3.1 Region. politika, územní plánování a urbanizmus	16
2.3.2 Nástroje územního plánu	17
2.3.2.1 Územně plánovací dokumentace	17
2.3.2.2 Územně plánovací podklady	18
2.3.2.3 Územní rozhodnutí	18
2.4 Rozvoj venkovského prostoru	19
2.4.1 Vymezení venkovských sídel	19
2.4.2 Politika rozvoje	20
2.4.3 Program rozvoje	21
2.4.4 SWOT analýza	23
2.4.5 Podpory rozvoje venkova	23
2.5 Ekonomika venkovského prostoru	24
2.5.1 Hospodaření ve zvláště chráněných územích	24
2.5.2 Infrastruktura a turismus	25
2.5.3 Informace	25

2.6 Orgány ochrany přírody	26
2.7 Legislativa ochrany přírody a krajiny	26
3. MATERIÁL	28
3.1 Šumavská oblast	28
3.1.1 Horopis	28
3.1.2 Přehled geologických poměrů	28
3.1.3 Geomorfologický vývoj	29
3.1.4 Podnebí	30
3.1.5 Srážky	30
3.1.6 Teplota	31
3.1.7 Vodní toky	32
3.1.8 Půdní poměry	33
3.2 Kvilda	34
3.2.1 Historie	34
3.2.2 Architektura vesnice	35
3.2.3 Kvilda a turistika	37
3.3 Územní plán obce Kvilda	38
3.3.1 Územní plán z roku 1996	38
3.3.1.1 Údaje o podkladech	38
3.3.1.2 Vztahy k Šumavě	38
3.3.1.3 Rozvojové předpoklady území a cíle řešení	39
3.3.1.4 Urbanistická koncepce	40
4. METODIKA	42
4.1 Materiály	42
4.2 Dotazníkový průzkum	42
4.3 Průzkum zájmové oblasti	43
4.4 SWOT analýza	44
5. VÝSLEDKY A DISKUZE	45
5.1 Dopravní situace	45
5.1.1 Parkování	45
5.1.2 Hromadná doprava	46
5.1.3 Pěší komunikace	46
5.2 Vodní hospodářství	46

5.2.1 Povrchové vodní toky a plochy	47
5.2.1 Zásobování vodou	47
5.3 Zemědělství	47
5.3.1 Podmínky zemědělského hospodaření	47
5.4 Životní prostředí	48
5.5 ÚSES	48
5.6 Regulativy	48
5.6.1 Přípustné a nepřípustné regulativy	51
5.6.2 Plochy bydlení v RD	51
5.6.2 Technické infrastruktury	51
5.6.3 Plochy zemědělské – trvalý travní porost	52
5.7 Limity	52
5.8 Změny v územním plánu	53
5.8.1 Změna č. 1	53
5.8.2 Změna č. 2	53
5.8.3 Změna č. 3	54
5.8.4 Změna č. 5	54
5.9 Vyhodnocení územního plánu	54
5.10 Dotazníkový průzkum	55
5.10.1 Výsledky dotazníkového průzkumu	55
5.10.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového průzkumu	65
5.11 SWOT analýza	65
5.11.1 Vyhodnocení SWOT analýzy	67
6. ZÁVĚR	69

1. ÚVOD

Rozvoj venkova je v dnešní době velmi diskutovaným tématem. Malé obce se potýkají se spousty existenčních problémů. Jedním z problémů je finanční stránka. Malé obce nemají dost financí na svůj rozvoj. Z daní a poplatků zaplatí všechny obecní výdaje. Šanci získávají formou různých dotací v různých oborech. Ty jsou především z EU, jejíž členy jsme se stali 1. května 2004.

Velmi mě zajímalo zda tyto problémy mají i obce, které jsou ve zvláště chráněných územích.

Na úvod si tedy položíme otázku, zda je možný v těchto územích rozvoj?

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala obec Kvilda, která leží v centrální části Národního parku Šumava, okresu Prachatice, v k. ú. Kvilda. K tomuto území mám velmi kladný vztah pro jeho přírodní krásy, klid a celkovou atmosféru. Velmi zajímavá je historie Kvildy, která je velmi bohatá. Myslím si, že právě z historie by mohla obec čerpat mnoho užitečných informací do dalších let.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Vývoj a charakteristika krajiny

2.1.1 Vývoj krajiny

Dnešní krajina je výsledkem složitých dějů, které se odehrály v nejmladší epoše geologických dějin – kvartéru. V tomto období, trvajícím asi 2 milióny let, tedy z geologického hlediska v krátkém období nevznikaly jen nejmladší sedimenty a půdy, ale utvářel se i současný reliéf krajiny a do dějin Země vstoupil člověk. *(Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979)*

2.1.2 Krajina

Krajina je reálně existující část povrchu naší planety, která tvoří celek kvalitativně se odlišující od ostatních částí krajinné sféry. Má přirozené hranice a vyznačuje se vnitřní stejnorodostí, individuální strukturou a zákonitým souhrnem procesů a jevů. *(Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979)* Během historie byla vytvořena naše sídelní síť, tvář našich vesnic a uspořádání naší krajiny. *(Sýkora J., 2002)* Krajina začala být osídlována již od mladší doby kamenné, tedy před 5. – 6. 000 lety, primitivními zemědělci, jak o tom svědčí archeologické nálezy pravěkých dobových chat, prvních plodin a kostí prvních domestikovaných zvířat. *(Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979)* Většinu svých potřeb naplňujeme z rozmanitosti této krajiny. Bádáme, odpočíváme v jejích ekosystémech. Přírodní síly krajiny nás naplňují úctou a my pečujeme o její estetiku. Měníme ji, ničíme a někdy i zkrášlujeme. *(Forman R. T. T., Gordon M. 1993)*

2.2 Zvláště chráněná území

V České republice se navzdory celkově neuspokojivému stavu přírodního prostředí uchovaly cenné části přírody v relativně dobrém stavu nebo stavu, který skýtá možnost obnovy přírodních procesů. *(MŽP ČR, 1998)* Ochrana krajiny je

zakotvena v právních nástrojích ČR. Můžeme si představit krajinu doslova v síti právních předpisů a zákonů. (Lapka M., Cudlínová E., 2008) Větší část přírodně hodnotných území je u nás chráněna zvláštním ochranným režimem podle zákona č. 114/1992 Sb. Významné mezinárodní smlouvy, jimiž je ČR vázána, především Úmluva OSN o biologické rozmanitosti z roku 1992 a ostatní úmluvy týkajících se ochrany přírody, zejména Bernská, Bonnská a Ramsarská, a také proces aproximace k Evropské unii nás zavazují přijmout nová pravidla či programy v ochraně přírody a krajiny. (MŽP ČR, 1998)

2.2.1 Přírodovědecké faktory zvláště chráněných území

Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze vyhlásit za zvláště chráněná; přitom se stanoví podmínky jejich ochrany. Kategorie zvláště chráněných území jsou: (Zákon č. 114/1992 Sb.)

Velkoplošná:

- Národní park
- Chráněná krajinná oblast

Maloplošná:

- Národní přírodní rezervace
- Přírodní rezervace
- Národní přírodní památka
- Přírodní památka (Šilhánková V., Koutný J., Čablová M., 2002)

Tabulka č. 1 Stav kategorií ZCHÚ od roku 1996 do roku 2010

Kategorie	Počet v roce						Plocha území v roce 2010 (v km ²)	% plochy ČR
	1996	2000	2004	2006	2008	2010		
Národní park	3	4	4	4	4	4	1194,9	1,51
Chráněná krajinná oblast	24	24	24	25	25	25	10867,4	13,77
Národní přírodní rezervace	118	110	131	112	112	113	285,6	0,36
Národní přírodní památky	100	101	103	104	106	107	38,9	0,04
Přírodní rezervace	527	690	806	778	785	796	382,6	0,48
Přírodní památky	967	1096	1198	1190	1198	1205	203,1	0,25

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody - AOPK ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

2.2.2 Velkoplošné

Pro kategorii národní park a chráněná krajinná oblast se vžil společný název velkoplošná zvláště chráněná území. Jsou v nich sídla, v jejich částech je regulované hospodaření a slouží též rekreačnímu využívání. NP a CHKO bývají ještě členěny do zón. Zatímco na území národního parku zonace plně nahrazuje veškeré další formy zvláště chráněných území a ty tudíž nejsou vyhlášovány, v CHKO sice představuje určitou úpravu hospodaření, ale nesupluje význam ostatních zvláště chráněných území. (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

V České republice byly zřízeny 4 národní parky, které v souhrnu pokrývají 1,51% plochy státu; zahrnují převážně horské lesní ekosystémy a přírodě blízké listnaté lesy s říčním fenoménem.

Do současné doby byly v České republice vyhlášeny 25 CHKO, které pokrývají 13,77% státního území. (*MŽP ČR, 1998*)

2.2.2.1 Národní parky

Jsou rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam (*Roth P., 2004*)

Národní parky v ČR byly sice vyhlášeny na místech původně málo dotčené přírody s vysokým výskytem přirozených ekosystémů, ale ani jim se nevyhnuly ekologické škody na lesních porostech. Na některých místech jsou v národních parcích překračovány i únosné limity návštěvnosti přírodně a turisticky atraktivních území. Charakter našeho dlouhodobě kultivovaného přírodního prostředí poskytuje již pouze velmi omezené možnosti územního rozvoje národního parku. (*MŽP ČR, 1998*)

Posláním NP je uchování a zlepšení přírodního prostředí, zejména ochrana či obnova samořídících funkcí přírodních systémů, přínosná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů, jakož i využití území NP k turistice a rekreaci nezhoršující prostředí. (*Bufka L. a kol., 2001*)

Národní parky jsou v současnosti vyhlašovány zákonem. Vyhláší je parlament.

V národních parcích je zakázáno:

- a) hospodařit intenzivním způsobem, vyvolávající podstatné změny v ekosystémech
- b) zneškodňovat odpady, pocházející z míst mimo NP
- c) tábořit a rozdělávat ohně
- d) vjíždět vozidly mimo silnici a místní komunikace
- e) pořádat hromadné sportovní a jiné veřejné akce
- f) provozovat sporty (horolezectví, vodní sporty, létání na padácích), jezdit na kolech mimo vyhrazená místa
- g) sbírat rostliny kromě lesních plodů, není-li v návštěvnostním řádu určeno jinak
- h) povolovat a uskutečňovat záměrné šíření nepůvodních rostlin a živočichů
- i) zavádět intenzivní chovy zvířete
- j) používat otrávených návnad
- k) měnit vodní režim pozemků
- l) stavět nové dálnice, silnice, železnice, plavební kanály, elektrovody
- m) provádět chemický posyp cest
- n) těžit nerosty kromě stavebního kamene a písku pro stavby NP
- o) pořádat vyhlídkové lety motorovými vzdušnými prostředky (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

2.2.2.2 Chráněné krajinné oblasti

Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, (*Zákon č. 114/1992 Sb*) území, kde jsou zachovalé typické krajinné celky a většinou s přibližně vyváženým stavem mezi přírodou, jejími prvky a jejím využíváním, (*Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979*), významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení (*Zákon č. 114/1992 Sb.*), zástavbou a ostatními antropickými vlivy, (*Kolář O., Šaman Z.,*

Štěpán J., 1979) lze vyhlásit za chráněné krajinné oblasti. Hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí.

Chráněné krajinné oblasti, jejich poslání a bližší ochranné podmínky (*Zákon č. 114/1992 Sb.*) vyhláší vláda. Probíhá při tom mezirezortní jednání na úrovni ministerstev; vyhlášení je dáno na vědomí veřejnosti nařízením vlády.

V CHKO je mimo jiné zakázáno:

- a) hospodařit intenzivním způsobem, vyvolávající podstatné změny v ekosystémech
- b) zneškodňovat odpady mimo vyhrazená místa
- c) tábořit a rozdělávat ohně mimo vyhrazená místa
- d) vjíždět vozidly mimo komunikaci
- e) rozšiřovat nepůvodní druhy rostlin a živočichů
- f) používat otrávených návnad
- g) stavět nové sídelní útvary, dálnice, plavební kanály
- h) provádět chemický posyp
- i) organizovat automobilové a motocyklové soutěže
- j) měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s podmínkami ochrany CHKO
- k) povolovat změny ve využití území (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

2.2.3 Maloplošná zvláště chráněná území

Soustavu maloplošných zvláště chráněných území v ČR tvoří celkem 2 221 ploch zařazených do čtyř kategorií a zajímavých plochu celkem 88 320 hektarů. Z tohoto počtu leží více jak polovina maloplošných ZCHÚ mimo CHKO a NP. Tato dlouhodobě budovaná soustava relativně dobře odráží variabilitu přírody v ČR a nedá se předpokládat, že by se její celkový rozsah nebo struktura v nejbližším období výrazněji měnily. Nicméně je nezbytné počítat s tím, že řada těchto území se neobejde bez citlivé řízené péče. Soustava maloplošných ZCHÚ v ČR je důležitým

předpokladem pro naplňování legislativy EU, konkrétně vytváření soustavy evropsky významných chráněných území Natura 2000. (*MŽP ČR, 1998*)

2.2.3.1 Národní přírodní rezervace

Jsou to území většinou menší rozlohy s málo narušenou přírodou (*Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979*), s mimořádnými přírodními hodnotami, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné a jedinečné v národním či mezinárodním měřítku. (*Zákon č. 114/1992 Sb.*)

Účelem a důvodem ochrany je vesměs výskyt význačných přírodních fenoménů. Jejich ochrana je obvykle „přísnější“ než u velkoplošných chráněných území. (*Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979*)

2.2.3.2 Přírodní rezervace

Menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast může orgán ochrany přírody vyhlásit za přírodní rezervace; stanoví přitom také jejich bližší ochranné podmínky. (*Zákon č. 114/1992 Sb.*)

Přírodní rezervace vyhláší kraj nařízením, případně správa CHKO vyhláškou. (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

2.2.3.3 Národní přírodní památka

Přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk, může orgán ochrany přírody vyhlásit za národní přírodní památku; stanoví přitom také její bližší ochranné podmínky. (*Zákon č. 114/1992 Sb.*)

V NPP, PR je zakázáno:

- hospodařit intenzivními technologiemi

- používat biocidy
- povolovat a umísťovat nové stavby
- měnit dochované přírodní prostředí (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

2.2.3.4 Přírodní památka

Doplňuje výčet kategorií chráněných území. Může být za ně vyhlášen takový přírodní výtvar, k němuž se vztahuje významná historická událost, popř. i jiné události. (*Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979*)

2.2.4 Strategické cíle a funkce ochrany přírody a krajiny

Cílem je udržovat, chránit i vytvářet esteticky vyváženou, ekologicky stabilní a trvale produkční kulturní krajinu. Zároveň udržovat v přírodním stavu lokality, které dosud nebyly výrazněji narušeny lidskou činností.

Ochrana přírody plní pro společnosti několik funkcí, v nichž jsou její přítomnost a aktivity nezastupitelné. Jde zejména o tyto funkce:

- účinná ochrana přírodních jevů, ochrana jednotlivých druhů rostlin a živočichů, jejich společenstev i prostředí, podpora rozvoje nejrůznějších forem života na Zemi, podpora přírodních procesů, které jsou vlastní přirozenému vývoji světa a rozmanitostem života;
- péče o přírodní složku kulturní krajiny a zmírnění nepříznivého vlivu lidské civilizace na přírodu;
- uchování krajinného rázu a estetické vyváženosti krajiny, což znamená také ochranu kulturně historických krajinných prvků a nepominutelný vliv na územní plánování,
- výchova veřejnosti ke správnému chápání přírodních procesů a zapojení celé společnosti do ochrany přírody a krajiny, protože jen tak lze dosáhnout cílů této ochrany. (*MŽP ČR, 1998*)

2.3 Územní plánování

Probíhající živelná zástavba dosud nezastavěné krajiny je z hlediska veřejného zájmu ochrany přírody a krajiny nežádoucí. Stavby je třeba přednostně orientovat do zastavěných území a území určených k zastavění v rámci rozvoje obcí. Výstavbu mimo tato území omezit na případy vylučující alternativní řešení a na důležité stavby ve veřejném zájmu. (*MŽP ČR, 1998*)

Venkovské obce, se probouzejí k životu, k aktivitě a snad i k nově nabízeným možnostem, k regeneraci zástavby i krajiny. Není to proces jednoduchý a přímočarý. Lze si jen přát, aby územní plánování svými nástroji tento proces pomáhalo pozitivně usměrňovat. (*Adamec S. a kol., 1999*)

2.3.1 Region. politika, územní plánování a urbanizmus

K programům rozvoje krajů a velkých územních celků je vhodné zajišťovat postupné vytváření a novelizaci územních plánů vymezujících podmínky ochrany přírody a trvale udržitelného hospodaření v krajině. (*MŽP ČR, 1998*)

Územní plánování vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních civilizačních a kulturních hodnot v území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek – půdy, vody a ovzduší. (*Pokorný P. a kol., 1998*)

Územní plánování je permanentní činnost, zajišťující proporcionální a promyšlený rozvoj území, (*Šilhánková V., Koutný J., Čablová M., 2002*) má posoudit současný stav určeného správního (katastrálního) území, tj. vesnice a její krajinné části a má navrhnout účelné využití vymezených ploch a pozemků, jejich vzájemné uspořádání a vazby, nezbytné pro harmonický rozvoj, (*Sýkora J., 2002*) stanoví zásady jeho organizace a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území.

Má zajistit ochranu veřejných zájmů, přeměřené využívání přírodních zdrojů, zajistit ochranu veřejných zájmů, přiměřené využívání přírodních zdrojů a možnost rozvíjení aktivit fyzických a právnických osob.

Proces pořizování územních plánů upravuje první část stavebního zákona č. 50/1976 Sb. (*Dohnal V., Černý P., 2005*) Obsah a postup územního plánování

stanovuje vyhláška o územně plánovacích podkladech a územně plánovací dokumentaci. (Sýkora J., 2002) Stanoví tzv. limity využití území (příkazy a zákazy). (Dohnal V., Černý P., 2005)

Cílem územního plánování, tak jak je u nás v současnosti pojímáno je vytvořit (územní / regulační) plán, jako nástroj řízení územního rozvoje území. (Šilhánková V., Koutný J., Čablová M., 2002) Zejména územní plán obce je pro ochranu životního prostředí velmi důležitý dokument. Pokud mají občané zájem být aktivní při ochraně životního prostředí v obci, měli by se o územní plány zajímat a využívat zákonné možnosti účasti veřejnosti při jejich vytváření. (Dohnal V., Černý P., 2005) Jedním z hlavních úkolů koncepce územního plánu je stanovit poměr mezi obnovou existujících částí zástavby a mírou nového rozvoje. (Adamec S. a kol., 1999)

Význam územního plánování pro ochranu přírody a krajiny vysvítá již z toho, že zákon jmenuje hned v úvodních ustanoveních jako jeden z důležitých nástrojů, kterými má být ochrana přírody a krajiny zajišťována, spoluúčast orgánů ochrany přírody v procesu územního plánování a stavebního řízení s cílem prosazovat vytváření ekologicky vyvážené a esteticky hodnotné krajiny. (Adamec S. a kol., 1999)

2.3.2 Nástroje územního plánování

Základními nástroji územního plánování jsou (Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979):

- územně plánovací dokumentace,
- územně plánovací podklady a
- územní rozhodnutí.

2.3.2.1 Územně plánovací dokumentace

Územně plánovací dokumentace jsou zásadními dokumenty řízení územního rozvoje. Jejich účelem je zejména vytvářet podmínky pro rozvoj území, zabezpečit soulad jejich jednotlivých činností v území a přitom omezit na nezbytnou míru jejich negativní vlivy, zajistit předpoklady pro zlepšování kvality životního prostředí a

umožňovat pouze přiměřené využívání neobnovitelných přírodních zdrojů. (Šilhánková V., Koutný J., Čablová M., 2002) Důsledné respektování všech základních i bližších ochranných podmínek zvláště chráněných částí přírody (ať už jde o ochranu druhovou či územní) pokládáme za samozřejmé. Seznámení se s existencí těchto objektů v řešeném prostoru a s jejich konkrétními ochrannými podmínkami je třeba považovat za jeden z prvořadých údajů a základních kamenů, na nichž je třeba stavět územně plánovací dokumentaci. (Adamec S. a kol., 1999)

2.3.2.2 Územně plánovací podklady

Územně plánovací podklady slouží zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace, pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

Urbanistická studie a územní generel představují dílčí dokumenty, jejichž cílem je poskytnout orgánům územního plánování podklad pro územní rozhodování, popřípadě pro zpracování územně plánovací dokumentace (Hegenbart M., Sakař B., 1977)

2.3.2.3 Územní rozhodnutí

Územní rozhodnutí je správní rozhodnutí, kterým se do území umísťují stavby nebo se mění způsob využití území případně se vyhlašuje ochrana důležitých zájmů v území. Územní rozhodnutí vydávají místně příslušné stavební úřady na základě žádosti navrhovatele jako výsledek územního řízení. (Šilhánková V., Koutný J., Čablová M., 2002) V územním rozhodnutí se vymezuje území pro určitý navrhovaný účel a stanoví se podmínky, které zabezpečují určitý zájem společnosti v území. Jedním z druhů územního rozhodnutí je rozhodnutí o chráněném území nebo ochranném pásmu. (Kolář O., Šaman Z., Štěpán J., 1979) Nemůže v chráněných územích navrhovat ty činnosti, které jsou zákonem zakázány, v rozborové a návrhové mapě musí být vyznačena všechna ochranná pásma a hranice, které se týkají ochrany cenných území a jejich prvků.

Pro novostavby a adaptace v národních parcích a chráněných krajinných oblastech musí územní plán stanovit přesná pravidla, týkající se objemu a tvaru

budov a materiálů a barev obvodového pláště a též způsobu začlenění do terénu. (Sýkora J., 2002)

Každý občan má právo nahlédnout do všech dokumentů, které byly získány v procesu vytváření územního plánu. Tento proces se člení do tří základních fází, jimiž jsou práce na zadání, konceptu a konečném návrhu územního plánu. Každý z těchto dokumentů je samostatně schvalován obecním zastupitelstvem. Před schválením musí být ovšem každý z nich po dobu 30 dnů vystaven u pořizovatele tak, aby do něj každý mohl nahlédnout a do 15 dnů od posledního dne vystavení uplatnit své připomínky. Až poté následuje v každé z uvedených fází veřejné projednání zastupitelstvem. Místo a den projednání musí obec oznámit veřejnou vyhláškou na úřední desce. Stejně jako obce mají územní plán i velké územní celky. Pořizuje jej krajský úřad a schvaluje zastupitelstvo kraje. V případech, kde si schválení územního plánu vyhradí vláda, pořizuje územní plán ministerstvo pro místní rozvoj. (Dohnal V., Černý P., 2005)

Základní podmínkou plného uplatnění územního plánování v procesu výstavby je jeho reálnost. (Poříška O., 1960)

2.4 Rozvoj venkovského prostoru

2.4.1 Vymezení venkovských sídel

Jako venkovská označujeme taková sídla, v nichž má převážná většina obyvatelstva ekonomickou základnu v zemědělství. Nezáleží na tom, zda toto obyvatelstvo produkuje zemědělské výrobky pouze pro svoji potřebu, nebo část, případně i celou produkci dodává na trh.

Nedostatečná pozornost problémům venkovských sídel i malá pozornost historickému pohledu vedly k tomu, že se venkov příliš dlouho chápal jako sídelní a sociologický odraz stupně rozvoje zemědělské výroby. Vesnice a venkovský prostor byly pojmy, které v minulosti splývaly s pojmem zemědělství. (Kadeřábková, J., Mates, P., 1998)

2.4.2 Politika rozvoje

Venkovský prostor, jeho současné problémy, zejména existenční, problémy dlouhodobě devastovaného životního prostředí, včetně problémů urbanistických a architektonických, je nutno vidět v širších kontextech, a to jen proto, aby z těchto kontextů vycházelo jejich dlouhodobě uspokojivé řešení. (*Adamec S. a kol., 1999*) Podstatou této strategie je harmonizace ekonomického rozvoje s ochranou životního prostředí tak, aby současným i budoucím generacím byla zachována možnost uspokojovat jejich životní potřeby, aniž by přitom došlo k nevratnému poškození přírody nebo ztrátě její rozmanitosti. (*MŽP ČR, 1998*)

Rozvoj obce a některých funkcí, zasahujících do krajiny, bude v některých případech ovlivněn záměry a závaznými částmi územního plánu, pokud jde o velkoplošné zvláště chráněné území. (*Adamec S. a kol., 1999*)

Politika venkovského rozvoje se zaměřuje na změny v zemědělském sektoru, diverzifikaci ekonomických činností zejména ve smyslu podpory malých a středních podniků a venkovských služeb, zvýšení přírodních funkcí, propagace kultury, turismu a rekreace, aj. (*Pělucha M. a kol., 2006*)

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy.

Existence a realizace Programu rozvoje venkova ČR přispěje k dosažení cílů stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova, tj. k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Program dále umožní vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Program bude také podporovat rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem rozvíjet podnikání, vytvářet nová pracovní místa, snížit míru nezaměstnanosti na venkově a posílit sounáležitost obyvatel na venkově. (*MZe ČR, 2008*)

2.4.3 Program rozvoje

Z pozice komplexního rozvoje venkovského prostoru je významnou pomocí po vstupu ČR do EU využití strukturálních fondů, zejména u těch regionů, které disponují slabším rozvojovým potenciálem, ale zároveň mají předpoklady pro efektivní využití volených prostředků. Půjde o regiony s probíhající ekonomickou sociální přestavbou, u kterých se sociálně-ekonomické změny neobejdou bez výrazných podpor z evropských fondů a iniciativ. (*Hrabánková M., Boháčková I., Svatošová L., Řehoř P., 2007*)

Základním dokumentem, který stanovuje postup při realizaci politiky rozvoje venkova Evropské unie v období 2007-2013 je Nařízení Rady o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) č. 1698/2005. (*Pělucha M. a kol., 2006*)

Program se skládá ze čtyř prioritních os: (*Pelcl P. a kol., 2008*)

Osa I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví (*Pělucha M. a kol., 2006*)

Tato osa podporuje profesní vzdělávání a informační akce pro osoby činné v sektoru zemědělství a lesnictví, dále osamostatňování mladých zemědělců a předčasného odchodu zemědělců a osob pracujících v zemědělství do důchodu. Podporuje využívání poradenských služeb ze strany zemědělců a vlastníků lesa, budování služeb v oblasti řízení zemědělských podniků, provozní výpomoci a poradenství a pomoci rozvoje poradenských služeb v oblasti lesnictví, modernizace zemědělských podniků. Zlepšuje kvality zemědělské produkce prostřednictvím podpory zemědělců, podpory organizací výrobců při realizaci jejich informačních kampaní a opatření na podporu odbytu u výrobků, kterých se týkají výše uvedené systémy řízení kvality potravin, podpory vytváření organizací výrobců. (*Svatošová L, Boháčková I, Hrabánková M., 2005*)

Osa II: Zlepšování životního prostředí a krajiny (*Pělucha M. a kol., 2006*)

Tato osa je zaměřená na udržitelné využívání zemědělské a lesní půdy. Podpory by měly svěřovat k udržení příjmové stability zemědělců a lesníků hospodařící v horších přírodních podmínkách (horské oblasti, Oblasti Natura 2000 atd.) (*Pelcl P. a kol., 2008*)

Osa III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova (*Pělucha M. a kol., 2006*)

V rámci této osy je možnost čerpání podpory pro podnikatele hospodařící v zemědělství na diverzifikaci jejich činnosti na nezemědělské podnikání. Dále pak možnost čerpání podpory na zakládání nových a na rozvoj stávajících mikropodniků nezemědělské povahy ve venkovských obcích do 2000 obyvatel. V obcích do 2000 obyvatel je také možné podporovat začínající podnikatele v oblasti cestovního ruchu. Nepodnikatelské projekty jsou v rámci této osy podporovány v obcích do 500 obyvatel. (*Pelcl P. a kol., 2008*)

Osa IV: LEADER (*Pělucha M. a kol., 2006*)

Podporu mohou čerpat všechny cílové skupiny uvedené v předchozích osách, ve vazbě na pravidla stanovená místními akčními skupinami. V principu jde o to, že se spojí obce, podnikatelé a neziskové organizace, které společně připraví rozvojovou strategii, která reaguje na místní podmínky. (*Pelcl P. a kol., 2008*)

Dalším strategickým fondem je Evropský fond regionálního rozvoje (ang. ERDF). Hlavní směr podpor z tohoto fondu budou investice a opatření k redukci regionálních nerovností v EU. Kromě posílení infrastruktur – doprava, životní prostředí, energetika, vzdělání, zdravotnictví – a pomoci malým a středním podnikům bude kladen nový důraz na výzkum a inovaci a na prevenci rizik. (*Hrabánková M., Boháčková I., Svatošová L., Řehoř P., 2007*)

2.4.4 SWOT analýza

Na základě komplexního hodnocení problémů českého zemědělství a venkova byla provedena SWOT analýza z hlediska možností jejich úspěšného multifunkčního rozvoje. (*Hrabánková M., Brandová K., 2001*)

SWOT analýza je nástroj sloužící k identifikaci charakteristických vlastností zkoumaného regionu/řešené oblasti. V rámci této analýzy se identifikují silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Tato analýza napomáhá k rozlišení vnitřních a vnějších podmínek. Slabé a silné stránky jsou endogenní faktory, které analyzují potenciál schopností využít příležitostí a poučit se z hrozeb. Vnitřní faktory je možné ovlivnit či změnit. Příležitosti a hrozby představují analýzu exogenního prostředí, které jsou velmi těžko ovlivnitelné, resp. dané. Silné stránky a příležitosti jsou faktory, které napomáhají k dosažení stanoveného cíle, naopak slabé stránky a hrozby jsou faktory, které brání dosažení cíle. (*Pělucha M. a kol., 2006*)

2.4.5 Podpory rozvoje venkova

Zemědělství patří z hlediska harmonizace českých legislativních norem s evropskými k jednomu z nejobtížnějších. Nejde jen o velký počet těchto norem spojených s převzetím podmínek a principů Společné zemědělské politiky, ale především o přijetí řady opatření podmiňujících její realizaci. Vzhledem k tomu, že výraznou pomocí pro české zemědělství bude možnost získat prostředky ze strukturálních fondů, je zapotřebí vytvářet již nové předpoklady, abychom byli včas připraveni tuto možnost využít. Jedná se především o budoucí využívání Evropského zemědělského orientačního a garančního fondu (EAGGF), který je určen výhradně pro integrovaný rozvoj zemědělství a venkova a patří k nástrojům strukturální politiky EU, která se týká regionálního rozvoje se zohledněním sociálních aspektů v problémových regionech. (*Hrabánková M., Brandová K., 2001*)

V jádrových územích NP a CHKO se nachází lidskou činností podmíněná druhově bohatá společenstva luk a pastvin. Z důvodu minimalizace zásahu do okolních přírodních ekosystémů není na těchto lokalitách umožněno hnojení (výslovný zákaz dle § 16 odst. 2 písm. d) a § 26 odst. 2 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění).

Z důvodu obtížných podmínek hospodaření (vzdálenost, náročný terén, nízká produkce biomasy v důsledku zákazu hnojení) existuje hrozba, že zemědělci upustí od hospodaření na loukách a pastvinách v jádrových zónách velkoplošných chráněných územích a tyto druhově bohaté travní porosty závislé na zemědělském obhospodařování budou degradovat.

Způsob stanovení podpory je stanovena jako 100 % kompenzace ztráty příjmů ze snížené produkce z důvodu zákazu hnojení ve stanovených oblastech. S ohledem na skutečnost, že na území Natura 2000 v 1. zónách NP a CHKO je prioritním cílem neprovádět intenzivní zemědělskou výrobu, je stanovena pouze platba na extenzivní obhospodařování travních porostů. (*Mze ČR, 2008*)

2.5 Ekonomika venkovského prostoru

2.5.1 Hospodaření ve zvláště chráněných územích

Tato otázka úzce souvisí s problémem opuštěné nedostatečně obhospodařované půdy, neboť ta patří mezi hlavní předměty řešení v CHKO . Současné však je nezbytné pracovat také se zákonnými omezeními, která omezují zemědělcům rozvojové možnosti a představují téma, které ještě stále není plně vyřešeno.

Omezení v CHKO vyplývají ze zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny.

Na druhé straně se mění i zemědělská politika, která přináší nové prvky zejména v rámci HRDP:

- Platby za ekologická omezení (budoucí kompenzace za omezení v Natuře 2000) v rámci opatření LFA
- Podpora celorepublikových agroenvironmentálních podopatření, která budou působit i v CHKO (*Čamrová L., 2004*)

V České republice, obdobně jako v ostatních zemích EU, je zemědělství hlavním zdrojem emisí amoniaku jako jedné ze čtyř látek znečišťujících ovzduší s globálním účinkem, pro které mají státy EU, ČR nevyjímaje, stanoveny emisní stropy. (*MZe ČR, 2008*)

2.5.2 Infrastruktura a turismus

Funkcí, která zasahuje do struktury a obrazu krajiny, je doprava. Staré obchodní cesty vedly v nejvýhodnějších trasách vzhledem k reliéfu terénu a k vodním tokům. Nové nároky na kapacitu, plynulost a bezpečnost automobilové dopravy však vyvolávají nutnost nových dopravních tras, které vznikají v krajině. (Adamec S. a kol., 1999) Stoupající motorizace, spojená s modernizací osobních automobilů, přináší s sebou vyšší mobilitu. Současná hustota provozu rekreační osobní automobilové dopravy v místech soustředěného zájmu koliduje s narůstajícím cykloprovozem na komunikacích a může v budoucnu devalvovat rekreační hodnotu území. (Bufka L., 2001)

Železniční tratě vyšších kategorií vyžadují modernizaci, změny trasy a technické vybavení. Protože však málokdy jde o budování zcela nových tratí, nesetkáváme se běžně v krajině u úprav stávajících tratí s častějšími konflikty. (Adamec S. a kol., 1999) V současnosti železnice prochází transformací, některé z regionálních tratí se vztahem k dopravě jsou ohroženy ve své existenci. (Bufka L., 2001) Specifickou formou dopravy jsou rekreační cyklistické trasy a turistické značené cesty v krajině. Těmto druhům dopravy, souvisejícím s rekreačním využitím krajiny, je třeba věnovat velkou pozornost, protože mají velký vliv na zbytnění krajiny, na převedení návštěvníků na katastr obce a na zvýšení rekreační atraktivnosti krajiny.

Zajištění soustavy osídlení energiemi vyžaduje modernizaci, přebudování a vytváření nových tras a zařízení technické infrastruktury. (Adamec S. a kol., 1999)

Turistické aktivity – turistika, rozumějme činnost související s aktivním pohybem a pobytem v přírodě, je nejpřirozenějším způsobem dosažení přírodních prožitků. (Bufka L., 2001)

2.5.3 Informace

Činnost si klade za cíl ovlivňovat veřejnost a usměrňovat předloženými nabídkami také pohyb a zájmy návštěvníků chráněného území. Tiskoviny by kromě informační stránky měly prohlubovat ekologické cítění a vnímání a rozvíjet kladný vztah k přírodě jako nenahraditelné části naší planety. (NPŠ, 2001)

2.6 Orgány ochrany přírody

- Obecní úřady
- Pověřené obecní úřady
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- Krajské úřady
- Správy NP a CHKO
- Česká inspekce životního prostředí
- MŽP
- Újezdní úřady, Ministerstvo obrany (*zákon 114/1992 Sb.*)

2.7 Legislativa ochrany přírody a krajiny

Jedním z cílů zákonodárství v této oblasti je vytvořit systém kompatibilní se zeměmi EU.

Systém zákonů v celém resortu životního prostředí je zastřešen zákonem č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Je to však především proklamativní dokument.

Základem současné legislativy je zákon č. 114/1992 Sb., o ochranně přírody a krajiny. Oproti zákonu č. 40/1956 má též definovány sankce za nedodržování.

Dalším dokumentem je vyhláška ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., „též prováděcí předpis“, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb.

Pro proces posuzování vlivů na životní prostředí, vztahující se i na přírodu a objekty v péči státní ochrany přírody, platí zákon č. 244/1002 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Úzká vazba na státní ochranu přírody, a to především ve vymezení pravomocí, je v zákoně č. 286/1995 Sb., zákon o lesích. Nařizuje ekologicky šetné hospodaření ve všech lesích.

Pro práci orgánů státní správy je nezbytná znalost zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, který vymezuje jejich pravomoci a určuje postupy při výkonu státní správy.

Dále je zde celá řada zákonů o územním plánování a stavebním řádu, zákony o půdě, zákon o ochraně vod, ovzduší, zákon o ukládání odpadů apod. (*Vašíček, Z., Ides, D., 2004*)

3. MATERIÁL

3.1 Šumavská oblast

3.1.1 Horopis

Z hlediska regionálního členění reliéfu patří Šumava provincii České vysočiny. Šumavskou hornatinu lze rozdělit na 4 celky: Šumavu, Šumavské podhůří, Novohradské hory a Novohradské podhůří. (*Chábera S. a kol., 1987*)

Kvildské pláně – střední a nejvyšší část Šumavských plání. (*Anděra M., Zavřel P. a kol., 2003*) Nejvyššími horami jižního obzoru jsou Stráž (1308m n. m.) a Černá hora (1325 m n. m.), v jejichž vrchovištích sbírá vodu řeka Vltava. Západní obzor střeží Tetřev (1260 m n. m.). Domácí kvildskou horou je Lapka (1171 m n. m.). Za vltavským údolím se zvedá mohutný Stolový hřbet, vrcholící Vysokým Stolcem (1252 m n. m.), v historii vytvářel přirozenou hranici mezi panstvím zdíkovským a vimperským. Kruh hor na východě uzavírá Orel (1181 m n. m.) (*Vávrová J., 2005*)

3.1.2 Přehled geologických poměrů

Šumavu tvoří moldanubické horniny staré zhruba 316 – 350 milionů let. Lze je rozdělit na dvě skupiny: První z nich, moldanubikum, je tvořené přeměněnými horninami, převážně krystalickými břidlicemi. Druhým je moldanubický pluton, budovaný starými hlubinnými vyvřelinami. Ve středně až silně metamorfovaných krystalických břidlicích moldanubika najdete zejména pararuly a migmatity, které místy prostupují vložky kvarcitů, erlanů nebo krystalických vápenců. V oblasti královského hvozdu na severozápadě přecházejí pararuly přes svorové ruly do muskovit-biotitických svorů.

Větší část moldanubika je typická stejnorodou podobou hornin a proto je zařazována do tzv. jednotvárné skupiny. Naproti tomu leží na jihovýchodě pestrá skupina moldanubika, ve které je mnohem rozmanitěji zastoupen krystalický vápenec, erlanů, grafitické břidlice, amfibolit a jiné horniny. V oblasti Černé v Pošumaví například najdete lom na krystalický vápenec, ve kterém Správa CHKO

objevila krasové jeskyně, nedaleko vápencového lomu stojí důl na již netěžená ložiska grafitu. V některých oblastech krystalických břidlic, které byly silně přeměňovány průniky vyvřelin, se vytvořily žíly zlatonosných křemenů. Vedle zlata jsou zde hojněji zastoupeny i jiné prvky, jako například wolfram. Zóny tohoto zrudnění najdete zejména v oblasti mezi Řemenicemi, Kašperskými Horami a Rejnštejnem, dále mezi Velkým Babylonem a Hořejším Krušcem a Mochovem. Zlato se tu z kravtérních náplavů Otavy a jejích přítoků rýžovalo zřejmě už před naším letopočtem, těžba z primárních ložisek pak vrcholila ve 13. a 14. století. Ještě však na konci 20. století se kašperskohorské ložisko jevílo jako zajímavé pro těžbu. Odpor místních obyvatel a přísné podmínky ochrany přírody a krajiny však této těžbě zabránily.

Přírodu CHKO Šumava vedle horninového prostředí ovlivňují i zlomové struktury, ve kterých převažuje směr západoseverozápadní až východojihovýchodní. Většinou tyto zlomy souvisejí s alpínským vrásněním a vytvořily se v třetihorách a na počátku čtvrtohor. Některé zlomové struktury využily řeky k tvorbě hluboce zaříznutých kaňonovitých koryt, jindy jsou zlomy vnějšímu pozorovateli téměř skryty. Při modelování povrchu Šumavy totiž vedle pohybů na zlomech, proti němuž vedla intenzivní práce eroze vodou, modelování hornin mrazovým větráním nebo modelací větrem, hrála svou roli i plastická tektonika celých masivů, tvořená prohyby a vyklenutími různých řádů. Proto Šumavu tvoří převážně mírně zvlněné horské hřbety oddělené mělkými údolími. V nich pak říční eroze vyhlodala kaňony nebo jednostranně zaorodovaná skalnatá údolí, přitom na erozi vystavených svazích zůstaly třet výrazné skalní suky odolných hornin obklopené často kamennými moři nebo suťovými svahy. (Hubený P., 2003)

3.1.3 Geomorfologický vývoj

V geomorfologickém vývoji šumavské oblasti je možno rozlišit dvě základní vývojové etapy. V průběhu starší etapy, která skončila koncem druhohor, resp. v průběhu starších třetihor, vznikl zde zarovnaný monotónní povrch, tzv. mesozoicko-paleogenní parovina, o nízké nadmořské výšce 150 – 250 m. Povrch této „paroviny“ byl hluboko zvětralý, krytý mocným pláštěm převážně kaolinitických zvětralin. Bazální zbytky tohoto zvětralinového pláště se zachovaly v mocnosti od

několika decimetrů až po 30 m téměř na všech elementech bývalé paroviny. Původní zarovnaný povrch nacházíme dnes vlivem následujících netektonických deformací rozpadlý a dislokovaný v různých nadmořských výškách od 400 m v podhůří až do téměř 1400 m ve vrcholové části pohorí. (*Chábera S. a kol., 1987*)

3.1.4 Podnebí

Podle zpracovaných výsledků dlouholetých meteorologických pozorování lze popisovanou oblast rozdělit na dva klimaticky odlišné celky.

Hlavní oblast zabírá pohraniční pásmo Šumavy s přilehlým inverzním údolím Vltavické brázdy a horní Vltavy a Otavy v polohách nad 800 m a jihozápadní svahy vnitrozemského pásma. Druhou klimatickou oblast tvoří severní a severovýchodní svahy vnitrozemského pásma a přilehlá vyšší část šumavského podhůří; z této oblasti vyčnívá několik klimaticky odlišných vrcholů jako Libín nebo Klet'.

Podnebí hlavní oblasti patří k středoevropskému středohorskému typu. Podle klimatického členění náleží většina Šumavy do chladné oblasti (mírně chladný a chladný okresek), pouze údolí Vltavy a Lenory, jižní svahy Želnavské hornatiny a některé části šumavského podhůří patří do mírně teplé oblasti. Podnebí Šumavy má přechodný ráz mezi klimatem oceánským a kontinentálním, tj. má poměrně malé roční výkyvy teploty a poměrně vysoké srážky se stejnoměrným rozložením během celého roku. (*Chábera S. a kol., 1987*)

3.1.5 Srážky

V popisované oblasti mají nejnižší průměrné roční srážky její severovýchodní okraje, a to kolem 800 – 900 mm. Směrem k hlavnímu hraničnímu hřebeni srážky rychle přibývají a nejvyšších hodnot dosahují při státní hranici – v oblasti jižně od Březníku 1600 mm a více, jinde kolem 1400 – 1500 mm a jen mezi Strážným a Novým Údolím klesají na 1200 – 1100mm za rok. Toto rozdělení je způsobeno orografickými vlivy při převládajícím západním proděním. (*Bufka L., 2001*)

Rozsáhlé a vysoko položené Kvildské pláně jsou příčinou poměrně drsného klimatu. Nejlépe to dokumentuje hodnota průměrné roční teploty, dosahující v Kvildě pouze 3,4°C. Nejchladnějším měsícem roku je leden s průměrnou měsíční

teplotou - 5°C. Zima zde začíná začátkem listopadu a končí koncem března. Datum nástupu teplot jarní vegetace (5°C) začíná začátkem května. Teploty plné vegetace (10°C) jsou až začátkem června. Toto období trvá pouze 154 dnů. Nejteplejším měsícem je červenec s průměrnou měsíční teplotou 12,3°C. Rozložení srážek v průběhu roku je poměrně rovnoměrné : jaro 20 %, léto 30 %, podzim 24 % a zima 26 %. Nejdeštivějším měsícem je červenec, nejsušším březen. Průměrné množství ročních srážek je 1100 mm, a 176 srážkových dnů. V Kvildě je průměrně 65 dní se sněžením a průměrný počet dní se sněhovou pokrývkou je 150 dní. Převládá západní a jihozápadní proudění vzduchu.

Časté a příjemné jsou podzimní a zimní inverze, kdy se Kvilda koupe ve slunci, zatímco ve vnitrozemí je mlha, která by se dala krájet. (www.kvilda.sumava.net/kvilda/ou/)

3.1.6 Teplota

Pokud se týče teploty, ubývá obecně s výškou. Úbytek teploty na 100 m výšky nazýváme teplotní gradient. Teplotní gradient se mění s nadmořskou výškou i roční dobou. Jeho průměrná roční hodnota v jihočeské oblasti je 0,54°C. Centrální část Šumavy patří k nejchladnějším oblastem jižních Čech.

Nejchladnějším měsícem roku je na Šumavě leden s průměrem -5°C ve výšce kolem 1100 m. V měsíci únoru je na Šumavě ve výškách nad 1 000 m ještě průměrná měsíční teplota -5 °C a i v březnu zůstávají průměrné měsíční teploty pod bodem mrazu (Kvilda -1,3 °C). Ještě v druhém jarním měsíci dubnu je průměrná měsíční teplota na Šumavě poměrně nízká (Kvilda 2 °C).

Fyzická zima, tj. dny, jejichž průměrná teplota je nižší nebo se rovná 0,0 °C, začíná v této oblasti obvykle již koncem října a končí až koncem března nebo začátkem dubna – Kvilda, nadm. výška, 1 058 m, začátek období 7.11., konec období 28. 3., tj. 141 dní.

Datum nástupu teplot jarní vegetace, tj. denních průměrů 5,0 °C, je v centrální části Šumavy proti nižším polohám opožděno, neboť značné množství tepla se spotřebuje na tání sněhu, který zde dosahuje často i více než metrové pokrývky. Kolem 20. dubna začíná nástup jarních teplot normálně ve výšce 900 m. Na Kvildě 3. května. Teploty plné vegetace nastupují na Šumavě až kolem 20.

května, v nejvyšších polohách a inverzních kotlinách koncem května nebo počátkem června (Kvilda 6. června). V těchto oblastech nepřesahují průměrné měsíční hodnoty května 9,0 °C. Po zmíněném vzestupu teploty v červnu (ve vysokých polohách Šumavy nedosáhnou však průměrné měsíční teploty ani 11,0 °C – Kvilda 10,4 °C) vrcholí letní období denními průměry 12,0 °C až 14,0 °C mezi 20. a 30. červencem (Kvilda 12,3 °C). 15,0 °C izoterma probíhá přibližně v nadmořské výšce 600 – 700m a odděluje zhruba oblast Šumavy a jejího vyššího podhůří od ostatní části jižních Čech. Potom teplota opět klesá, v září klesá průměrná měsíční teplota proti srpnové až o 4 °C. Uvedený pokles teploty je rychlejší než byl vzestup teploty na jaře. Pokles teploty probíhá ve všech nadmořských výškách celkem rovnoměrně až do začátku sněhového období. Období plné vegetace končí v polohách 1 100 až 1 300 m počátkem září, ve výškách kolem 900 m mezi 10. – 15. zářím. období plné vegetace trvá tedy v nejhladnější části Šumavy pouze asi 100 dní v roce (Kvilda 154 dny).

V listopadu poklesají v nadmořských výškách nad 900 m průměrné měsíční teploty pod bod mrazu a v měsíci prosinci má již šumavská oblast měsíční průměr pod -3,0 °C (Kvilda -3,6 °C). Průměr roční tepelné amplitudy, určující rozdíl mezi průměrnými teplotami extrémních měsíců ledna a července, je ve vyšších polohách Šumavy relativně menší než v nižších polohách jižních Čech (Kvilda 17,0 °C), což je svědectvím ubývání kontinentálního rázu podnebí s rostoucí nadmořskou výškou.

Uvedená data o ročním průběhu teploty jsou hodnoty normální a průměrné. Je samozřejmé, že v teplých obdobích bývají tyto průměrné hodnoty výrazně překročeny, a naopak v chladných obdobích jich není dosaženo. (*Chábera S. a kol., 1987*)

3.1.7 Vodní toky

Hamerský potok pramení u Horské Kvildy a vlévá se zprava do Vydry u dvorce Antýglu. (*Anděra M., Zavřel P. a kol., 2003*)

Hlavní šumavská řeka a největší přítok Labe na území našeho státu je Vltava. (*Chábera S. a kol., 1987*) Vltava pramení 1,5 km VJV od Černé hory na území obce Bučina ve výšce 1172 m.n.m. Po soutok se Studenou Vltavou nese jméno Teplá Vltava, v nejhořejším toku po soutok s Malou Vltavou bývá označována jako Černý

potok. (Anděra M., Zavřel P. a kol., 2003) Teplá Vltava je v obci zleva posílána zlatohnědými vodami Kvildského potoka, odvodňující Jezerní slat'.

Kvildský potok pramení v Kvildské slati a po krátkém 4,8 km toku ústí do Černého potoka na jižním okraji Kvildy. (Chábera S. a kol., 1987)

3.1.8 Půdní poměry

Půda jako základní výrobní prostředek je výslednicí půdotvorného procesu, který je podmíněn řadou půdotvorných činitelů. Je to zejména půdotvorná hornina, reliéf terénu, biocenóza, klima, podzemní voda, hospodářská činnost člověka a délka půdotvorného procesu. Půdu je možno charakterizovat jako přírodní oživený útvar s výraznými vlastnostmi fyzikálními, chemickými, biochemickými a mikrobiálními, se zákonitou morfologií a statigrafii a určitou produkční schopností.

Šumava je výraznou oblastí pedogenetickou a podrobný výzkum půd lesních oblastí přinesl nové významné poznatky pro horské oblasti. Dosažené výsledky ukazují určitou podobnost půd Šumavy s půdami severní částí Alp. Půdotvorné horniny jsou tu tvořeny hlavně rulami s ostrovy žul. V nižších podhorských polohách na bocích svahů se nalézají uloženiny sprašových hlín s různou příměsí rulových a žulových zvětralin a horninového šterku. Údolní říční nivy jsou tvořeny mladými holocénními sedimenty. Lesní půdy jsou tu původní a zemědělské půdy (luční a orné) jsou druhotné; vznikly z původních půd lesních po odlesnění a zemědělským zkulturňovacím procesem. Půdní fond Šumavy je užíván lesním hospodářstvím asi z 85 – 90 %, zemědělským asi 10 – 15 %.

Veškeré půdy Šumavy je možno zařadit do těchto půdních skupin s příslušnými půdními typy a nižšími půdními jednotkami (klasifikace podle J. Pelíška 1964 a 1975): Skupina podzolů, skupina hnědých lesních půd (hnědozemí), skupina šedých lesních půd, skupina semiglejových půd, skupina rašeliništních půd a skupina mladých geneticky nevyvinutých půd. (Chábera S. a kol., 1987)

3.2 Kvilda

Obec leží uprostřed Šumavských plání, 14,5 km ZJZ od Vimperka; 14 km J od Kašperských Hor, v Jihočeském kraji, okresu Prachatice, katastru Kvilda. Do katastrálního území obce patří zaniklá obec Bučina i nedaleké osady Františkov, Vydří most, Hraběcí Hut' a Lesní Domky.

Jedna z nejvyšš položených obcí (1065 m n. m.) České republiky ležící uprostřed Plání. Právě tyto Pláně (Gefilde) daly obci její české jméno – Kvilda. Jméno Kvilda vzniklo ze středohornoněmeckého ge-vilde. Již roku 1345 je název Gefilde uváděn v latinizovaném tvaru jako Geulde nemus (les s pastvinami – háj). Česká podoba jména Kvilda je fonetickou asimilací německého Gefilde v místním nářečí vyslovováno Kfild. Pláně se dělí na pět geomorfologických částí, z nichž nejrozsáhlejší jsou Kvildské pláně. V katastru Kvildy se rozkládá horské vrchoviště Šumavských plání Jezerní slat' s kulisou vrcholu Antýglu, v okolí je pak roztroušeno mnoho dalších, menších rašelinišť, která jsou typická pro centrální Šumavu.

3.2.1 Historie

Jihovýchodní část pohraničních hor v povodí horní Vltavy věnoval král Přemysl Otakar II. v polovině 13. století svému oddanému a věrnému služebníku Purkartu z Janovic. Zde si nechal Purkart z Janovic v letech 1260 – 63 postavit gotický hrad Wimberg.

Hospodářský význam tohoto místa byl dán jednak jeho umístěním na významné meziregionální komunikaci, jednak tím, že byl zřejmě spojen s rýžováním zlata. Archeologický průzkum prokázal stopy středověkého rýžování zlata v oblasti Hamerského a Kvildského potoka. Nesmíme opomenout další fenomén, který měl vliv na osídlování a vývoj hraničního hvozdu. Byly jím obchodní stezky, spojující jih a sever Evropy. Oblastí Kvildy procházela v druhé polovině čtrnáctého století tzv. Kašperskohorská obchodní cesta, vycházející z Pasova společně se staršími cestami Prachatickou a Vimperskou. Hlavním obchodním artiklem na obchodních cestách byla nesporně sůl, která Českým zemím chyběla. Spolu se solí k nám byly dováženy drahé látky, bavorské plátno, jižní plody, koření, víno atd. Opačným směrem cestovalo hlavně pivo, slad, chmel, obilí, med, sádlo, ryby, vlna a kůže. Lze

předpokládat, že obec Kvilda vznikla jako servisní osada na této komunikaci, proto byly domy řazeny lineárně.

Dřevěný kostel a prostorné dřevěné domy tmavé barvy, jež tvořily střed obce, zmizely ze světa. Některé domy byly nově vystavěny. Nejvíce však byla obec poznamenána odsunem německy mluvícího obyvatelstva a následným zničením více než sta domů. Zcela zanikly osady Lesní Chalupy, Hraběcí Huť, z Vydřích Domků zůstaly stát tři domy.

Je neuvěřitelné, jaká různorodost profesí a pracovních příležitostí v Kvildě existovala ještě před druhou světovou válkou. V provozu bylo několik velkých podniků, jako dřevařský velkopodnik Adolfa Strunze, papírny ve Františkově, pily Waltra Strunze a Adolfa Zoglauera jr.

Roku 1765 vyhověla pražská arcibiskupská konsistoř žádosti kvildských věřících a poskytla svolení ke stavbě kostela včetně hřbitova a k usazení kaplana. V roce 1889 vypukl požár. Oheň brzy zachvátil 18 domů, dále nově postavenou školu, shořel i dřevěný kostel.

Roku 1892 byla zahájena na místě vyhořelého původního dřevěného kostela výstavba kostela nového. V roce 1894 byl nový kostel sv. Štěpána vysvěcen. (Vávrová J., 2005)

3.2.2 Architektura vesnice

Jádrem vesnice, dříve nazývaným Ves (Dorf), je udicovitá zástavba na nízkém návrší nad Hamerským potokem. Zde byla situována většina veřejných staveb – kostel sv. Štěpána, fara, škola, hájovna a další objekty. Severně odtud na břehu Hamerského potoka vznikla později skupina domů zvaná Víška (Dörfl), při jihovýchodním okraji nad postupně se zahlubujícím údolím Vltavy chaotické domkářské enklávy Hamerské domky (Hammerhäuser) a Vilémov (Wilhelmswald), u lesa na jižním okraji zástavby pak dnes již téměř zaniklé čtvrti Hraběcí Huť (Gragenhütte) a Lesní Chalupy (Waldhäuser). Kromě toho existovala na katastru vesnice řada samot.

Dominantou Kvildy je historizující neogotický kostel sv. Štěpána z let 1892 – 94, který nahradil starší barokní dřevěný kostel z roku 1765, zničený velkým požárem roku 1889. Dnešní kostel je architektonicky nenáročná stavba s věží

v západním průčelí, částečně obloženou šindelem. U kostela byl hřbitov s cenným souborem litinových křížů, barbarsky zlikvidovaný roku 1978. Kromě toho stálo ve vsi několik kaplí – při severním okraji vsi kaple Panny Marie, sv. Štěpána a sv. Rocha z roku 1860, zbořená po roce 1959 a v jižní části vsi kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1816, zbořená roku 1960. Hodnotnou památkou drobné sakrální architektury jsou dodnes zachovaná monolitická sloupková boží muka v hamerských domcích u cesty do Vilémova. (*Pešta J., 2004*)

Dům šumavský má dvě základní výrazové modifikace, které vycházejí z rozdílných přírodních podmínek. Prvá se skrývá v lidovém domě šumavského podhůří, kde ještě byly podmínky pro zemědělský způsob hospodaření, a kde již v rané kolonizační fázi vznikla soustava zemědělských vsí s koncentrickými, vesměs návesními půdorysy. Zde tak vznikly podmínky pro uplatnění tradiční skladby zemědělské usedlosti s potřebným stavebním hospodářským vybavením. Druhou modifikaci reprezentuje dům horských poloh, který se zformoval z podmínek a potřeb pasteveckého hospodaření. Jde vesměs o samotové, izolované domy, jak je známe z Kvildy a dalších horských vsí. Všechny šumavské domy charakterizuje rozložitý, téměř do poloviny zvalbený, před přízemní stěnu silně předsazený prkenný štít, prolomený velkou lodží (pavláčkou), přístupnou z půdního prostoru. Všechny šumavské domy dále mají oproti jiným roubeným stavbám v Čechách tu technologickou zvláštnost, že pracují se surovými, neopracovanými kládami, a povrch stavby je obkládám šindelem. (*Staňková J. a kol., 2005*) Pavláčka je krytá, otevřená, polootevřená nebo zasklená chodba vyložená v patře při vnějších stěnách stavby, umožňující obvykle vstup do místnosti ve vyšším podlaží. Bývá konstruována na stropnicích přesahujících líc stěny. Jsou přístupné zevnitř nebo zvenčí. (*Vařeka J., Frolec V., 2007*)

Ojedinělým příkladem staršího šumavského roubeného domu z 19. století je čp. 124 u Hamerského potoka. Dům má svisle obedněnou roubenou světnici a ve štítu pavláčku, do dnešní podoby byl upraven patrně na počátku 20. století. V lokalitě Hamerské domky se dochovala skupina zděných i roubených domků, malebně rozsetých na stráni nad soutokem Hamerského potoka a Teplé Vltavy. Většina domků má stěny svisle obedněné nebo obložené šindelem a sedlové střechy s vaznicovými krovky, někdy s jednoduchými lomenicemi ve štítech. V dnešní podobě pochází většinou až z prvních desetiletí 20. století. Za všechny připomeňme čp. 67, 136, 137, 138, 139 a 151. Několik podobných stavení se zachovalo i ve Vilémově

(čp. 112) a ojediněle i na jiných místech historické Kvildy (čp. 146). V centru vlastní obce dnes převažuje zmodernizovaná zděná zástavba z první třetiny 20. století. Ojedinělým příkladem starší zděné stavby je dům čp. 25 se širokým štítem.

3.2.3 Kvilda a turistika

V poslední třetině 20. století se Kvilda stala centrem horské rekreace. Zástavba centra vsi byla bohužel z velké části poškozena modernizacemi a novostavbami, takže prakticky ztratila památkový charakter. Naproti tomu okrajové čtvrti Vilémov a Hamerské domky si dodnes uchovaly téměř nenarušený malebný kolorit, i když i zde byla zástavba částečně rozrušena demolicemi. O zařazení Kvildy jako charakteristického příkladu šumavské horské vesnice mezi památkové zóny se uvažovalo již v první vlně prohlášení v polovině 90. let 20. století. Původně byla k ochraně vybrána poněkud nerealisticky celá obec, při zpracování nového návrhu byla připravovaná památková zóna zúžena na nejlépe dochované části Vilémov a Hamerské domky. (Pešta J., 2004)

Atraktivitu Kvildy podtrhuje i skutečnost, že zde bylo natáčeno několik filmů. Velice známým se stal film z roku 1959 režiséra Karla Kachyni Král Šumavy. Dalšími filmy byly Markéta Lazarová, Žena pro hrdinu, Černý vlk, Boty plné vody, Pod jezevčí skálou, Na pytlácké stezce a Za trnkovým keřem. (Vávrová J., 2005)

Je jen málo tak malých obcí jako je Kvilda, které se mohou pochlubit stálou expozicí zachycující historii obce. V obecním muzeu shromažďují veškeré informace i artefakty, týkající se způsobu života a práce našich předků. Expozice je členěna do několika částí charakterizujících historii regionu. Archivní doklady jsou prezentovány barevnými kopiemi (např. listiny ze 14. století a mapa kašperskohorské Zlaté stezky z roku 1736).

Expozice je umístěna v prvním patře budovy obecního úřadu v Kvildě, bývalé škole. Na schodišti jsou umístěny přehledné mapy stabilního katastru, dobové fotografie, pohlednice, dokumentující i širší okolí. Vlastní exponáty byly zapůjčeny z Muzea Kvildy (Gefilder Heimatstube) OÚ v Mauthu, z okolních českých muzeí v Sušici, Kašperských Horách, Vimperku, Netolicích, státních okresních archivů v Prachaticích a Klatovech a od soukromníků. (www.kvilda.sumava.net/kvilda/ou/)

3.3 Územní plán obce Kvilda

Obec Kvilda má vypracovaný územní plán už od roku 1996. Od této doby je uděláno ještě 5 změn územního plánu. Jedná se zejména o změny v sídelním útvaru obce Kvilda.

Územní plán byl schválen 27. 6. 1996 usnesením zastupitelstva obce. Změna č. 1 byla přijata zastupitelstvem dne 24. 5. 2001, další změna byla uvedena 8. 6. 2004, změna č. 3 byla provedena 25. 11. 2005. Změna č. 4 byla zrušena, proto se o ní dále nezmiňuji. Poslední schválená změna je č. 5, která platí od roku 2009.

Z informací podaných na obci je ve stádiu zpracování změna č. 6. Všechny změny se týkají pouze určité části území obce nebo změny určité části v dokumentaci. (ZÚP č. 5)

3.3.1 Územní plán z roku 1996

3.3.1.1 Údaje o podkladech

Přípravné práce, průzkumy a rozborů ke zpracování byly zahájeny zpracovatelem již v roce 1992. Kromě uvedených zákonných podkladových materiálů byly východiskem pro zpracování „Směrnice regionálního rozvoje územního plánu regionu Šumava“ z května roku 1991. Územní plán řeší celé správní území.

3.3.1.2 Vztahy k Šumavě

Podle nadřazeného stupně územně plánovací dokumentace „územního plánu regionu Šumava“ je Kvilda určena střediskem cestovního ruchu středního významu a hlavním sídlem krajinného celku Kvildsko. Z této pozice vyplývají vazby tohoto sídla k okolí. Vzhledem k řídké zástavbě této části Šumavy lze hovořit o samostatném sídle bez významnějších vazeb na okolní sídla, snad jen s výjimkou Horské Kvildy, kde především v zimní turistické sezóně funguje mezi těmito sídly značný pohyb turistů.

Hlavní dopravní vazby existují především ve směru od Vimperka a též od Sušice přes Rejštejn a Horskou Kvildu. Ze SRN pak pro automobilovou dopravu ve

směru od hraničního přechodu Strážný přes Horní Vltavici. Obec Kvilda má však i přímou vazbu na SRN přes hraniční přechod Bučina, který je přechodem turistickým. Kvilda je významnou křižovatkou turistických cest. Sídlo se nalézá uvnitř Národního parku Šumava a je prakticky obklopeno ze všech stran významnými krajinnými prvky a hodnotným přírodním prostředím, což je dokumentováno i existencí prvků územního systému ekologické stability na regionální. Kromě tohoto systému je zde i systém zónování NPŠ, který výrazně ovlivňuje rozvoj sídla a jeho funkci. Z hlediska nadřazených systémů technické vybavenosti území řešeným územím žádný neprochází, avšak návrh respektuje možnost realizace. TV převaděče jsou v prostoru západně od obce na hranici III. zóny NPŠ.

Obec Kvilda je i střediskem ve smyslu soustředění především obslužných funkcí pro malé sídelní lokality, které buď ještě částečně fungují jako sídelní jednotky (či jako rekreační sídla) nebo jejich funkce zanikla. Jsou to lokality Hrabčecí Huť, Lesní chalupy, Františkov, Vydří most, U Tremlů.

3.3.1.3 Rozvojové předpoklady území a cíle řešení

Jak již bylo zmíněno „Územní plán regionu Šumava předpokládá v případě Kvildy posílení jak rekreační, tak sídelní funkce. Územní možnosti rozvoje těchto funkcí jsou spatřovány především uvolněním prostorů útvaru MV a likvidací zemědělských účelových staveb. Dále pak je to obnovení zástavby v místech bývalých usedlostí v obci, jak je dokumentováno na historických mapách. Dále je uvažováno s novou zástavbou v prostoru „U Tremlů“ a též podél komunikace na Filipovu Huť. Zástavbové možnosti jsou vymezeny hranicí III. zóny NPŠ, ale rovněž jsou dány urbanistickým záměrem obnovy tradičního obrazu horské vesnice s rozptýlenou zástavbou. Rozvojové předpoklady rekreační funkce obce jsou také omezeny únosnou měrou zatížení rekreačně využitelných ploch návštěvníky tohoto rekreačního sídla.

Posílení sídelní a rekreační funkce Kvildy znamená v návrhu nárůst 150 obyvatel pro návrhové období roku 2010 a výhledově zvýšení počtu o dalších 30 obyvatel. Ve sféře rekreace uvažuje návrh s nárůstem kapacity o 350 lůžek na konečný počet 800 lůžek. Tento návrh vychází ze směrných rozvojových rámců stanovených územním plánem regionu Šumava. Při odhadu rasantní návštěvnosti cca 1500 osob a průměrném zatížení rekreačně využitelných ploch 0,5 os./ha je zde

potřeba 4600 ha rekreačně využitelných ploch, přičemž rozloha katastrálního území činí cca 5 500 ha. Katastrální území však zaujímá plochy I. zóny NPŠ, kde je pohyb turistů prakticky vyloučený. Proto je návrh nárůstu ubytovacích kapacit limitní.

Stejným způsobem je postupováno i v návrhu využití zemědělsky využitelných ploch pro pastevectví a chov hospodářských zvířat. Cílem řešení územního plánu je kromě zásadního posílení rekreační a sídelní funkce vytvořit vyvážené území ve smyslu stanovení limitů využití všech ploch tak, aby sídlo se svým bezprostředním okolím tvořilo harmonický krajinný celek se všemi atributy sídla v přírodním Národním parku.

3.3.1.4 Urbanistická koncepce

Urbanistická koncepce vychází z principu tvorby či vzniku typických horských vesnic. Volné řazení chalup podél komunikací s většími odstupy, lokální zahuštění a potom zase rozvolnění zástavby. Velice důležitá je objemová regulace jednotlivých objektů, měřítko typických šumavských chalup a usedlostí, aby se neopakovaly chyby minulosti (zemědělské stavby, řadové bytové jednotky, velkokapacitní rekreační zařízení). Směrem od severu, kde je očekáván největší přísun rasantních návštěvníků je vymezena plocha pro jejich zachycení s možností využití obslužné sféry pro tyto rasanty a ostatní návštěvníky především pro období zimní rekreační sezóny. V centrální části obce jsou pak volné plochy navrženy především pro trvalé bydlení s možností pronájmu několika pokojů. Prostory po vymístěném útvaru MV a zemědělské výrobě svou velikostí vyhovují pro umístění staveb s funkcí hromadného přechodného ubytování hotelového typu. V tomto prostoru se objevuje výrazný urbanistický zásah, a to obnovení dřívější hlavní komunikace s nově navrhovanou zástavbou podél této komunikace. Významné posílení sídelní funkce je pak navrženo v prostoru Vilémova a Hamerských Domků. Vždy je zástavba navrhována podél stávajících, či obnovených komunikací. Výhradně nová zástavba především z pozice výhledového období je navrhována podél stoupající komunikace ve směru na Filipovu huť, avšak zase formou rozvolněné zástavby jednotlivých objektů s možností průhledu do volné krajiny.

Stávající objekty „podnikové rekreace“ stejně tak jako nevhodné objekty řadových bytových domů jsou navrhovány ke změně funkce na přechodné bydlení

hotelového typu formou architektonicky vhodné přestavby či dostavby doplňujícími objekty. Součástí koncepce je i obnovení zástavby v relativně atomizovaných sídlech jako je Hraběcí huť, Lesní chalupy, Františkov a Vydří most a U Tremlů i když ne vždy s funkcí trvalého bydlení, což pro dotvoření komplexního krajinného obrazu sídla a šumavské krajiny není podmínkou.

Z navrhované obnovy zástavby historických sídelních lokalit řešeného území je specifickým případem Bučina. Současná existence turistického hraničního přechodu a souhlas k rekonstrukci bývalé Pešlovy chaty pro rekreační účely staví územní plán do situace, kdy není možné se na toto území dívat jako na nedotknutelné. Návrh řešení využití území Bučiny bude řešen samostatným územně plánovacím podkladem s důrazem na udržení přírodního společenství a charakteristického krajinného rázu „šumavských plání“. (ÚP, 1996)

4. METODIKA

Jako typická vesnice ve zvláště chráněném území byla vybrána obec Kvilda. Leží v centrální části Národního parku Šumava.

4.1 Materiály

Pro vypracování praktické části bylo zapotřebí získat materiály týkající se této obce. Nejvíce materiálů bylo poskytnuto obecním úřadem obce Kvildy a stavebním úřadem ve Vimperku, kam vesnice spadá do pravomocí. Na obecním úřadě bylo možno ke shlednutí část územního plánu, vyhlášky k územnímu plánu, usnesení zastupitelstva o územním plánu. Dále bylo umožněno k nahlédnutí do mapového díla o měřítku 1 : 5 000.

Vybraný materiál byl ofocen na digitální fotoaparát. K písemným informacím byly poskytnuty i mapy (zábory ZPF1:10000, ÚPSÚ 1:28800, výkres vyšších vztahů 1:10000) Pro právě zhotovovanou změnu územního plánu, nebylo možno získat kompletní dokumentaci. Z tohoto důvodu se kontaktoval stavební úřad ve Vimperku, kde byly chybějící informace doplněny. Z fotoaparátu se vše přepírávalo do počítače, kde se všechny potřebné materiály přepisovali do formátu .doc. Vše se důkladně prostudovalo a vyhodnotilo.

4.2 Dotazníkový průzkum

K vlastní práci byl vyhotoven dotazník. Obsahoval 16 otázek, které se daly rozdělit do 3 okruhů:

- a) krajina a její ochrana
- b) územní plán a výstavba
- c) pracovní příležitosti a dopravní situace

V úvodu dotazníku se vyplňovala navíc data typu: věk, pohlaví a povolání. Na konci dotazníku bylo poděkováno obyvatelům za jejich čas a trpělivost při vyplňování dotazníku. Bylo vyhotoveno 20 kopií, které se roznesly po zájmové oblasti občanům různých věkových kategorií. Po zodpovězení všech otázek se dotazníky vybrali a dále zpracovávali.

Nejdříve se zjišťoval věk dotazovaných. Stanovila se věková škála určená 5 věkovými skupinami, která se uvedla v tabulce. Dále se vypracovali údaje o povolání a o pohlaví. Ve 13 otázkách měli dotazovaní na výběr z odpovědí: ano, zřejmě ano, zřejmě ne, ne. U každé dále mohli napsat jinou odpověď, pokud si nevybraly z nabídnutého. Tři otázky poskytly občanům se rozepsat o dané problematice nastiňující otázkou. U všech třinácti otázek byly vypracovány tabulky a pro lepší orientaci i grafy.

4.3 Průzkum zájmové oblasti

K prvnímu průzkumu došlo v létě roku 2009. Byly zde pořízeny fotografie území, které jsou přílohou. K dalšímu průzkumu došlo v zimě roku 2010. Území bylo vyfotografováno znovu. Jedním z prvků tvorby diplomové práce byly rozhovory s obyvateli. Hlavním zástupcem byl pan Vostradovský, starosta obce. Dále byla problematika konzultována se stálými obyvateli vesnice, s pracovníky v informačním centru a s pracovníky muzea.

Výsledky rozhovorů sloužily jako hlavní podklad k vytvoření SWOT analýzy.

Mnoho cenných podkladů o historii obce se dalo získat v „muzeu“ Stálé expozice historie Kvildy a Bučiny, kde je možné se dozvědět podrobné informace o lidech, kteří zde žili a velmi zasáhli do vývoje obce, o řemeslech, která se zde dělala, architektuře.

Hlavní informace o Šumavě a Národním parku poskytlo informační centrum Národního parku Šumava, kde je možno se dovědět vše o ochraně Šumavy, ochraně lesů, fauny a flóry a jak se zde chovat.

4.4 SWOT analýza

Všechny nashromážděné informace (písemné i ústně podané) se zhodnotili ve SWOT analýze. Nejhlavnější údaje pro tvorbu byly dotazníkový průzkum, interwiev s místními lidmi a vlastní průzkum. SWOT analýza byla dělena na: silné / slabé stránky a příležitosti / hrozby.

Na konci byla zhodnocena všechna fakta, která z ní vyšla.

5. VÝSLEDKY A DISKUZE

V územním plánu se dočteme proč byl zhotoven, jakým způsobem, jaké rozvojové předpoklady má obec a jaká je urbanistickou koncepcí. Územní plán dále řeší dopravní situaci, životní prostředí, vodní hospodářství, zemědělství a spoustu dalších věcí, důležitých pro možný chod rozvoje.

5.1 Dopravní situace

Kvilda má pevné vazby na bavorský region, ty byly v poválečném stavu na dlouhá léta přerušeny. Kvilda byla izolována. Komunikace, které zde byly budovány sloužili hlavně k ochraně státních hranic a jako lesní odvozní cesty.

Po roce 1989 se začali znovu vyvíjet společenské, kulturní a hospodářské vztahy s Německem. znovu se začaly vyvíjet dopravní cesty s oblastí Mauth-Finsterau.

Do oblasti obce Kvilda je přivedena doprava po státních silnicích II. třídy a to ze severovýchodu od Vimperka II/168 s odbočením na silnici II/169 severně od obce.

Komunikace jsou rozděleny na sběrné a obslužné. Sběrnými komunikacemi je II/169 Sušice – Kvilda a II/167 Kvilda – Horní Vltavice, dále místní komunikace Kvilda – Filipova Huť.

Obslužné komunikace jsou tvořeny příjezdy k jednotlivým objektům.

Hraniční přechody jsou v okolí dva. Jeden je pro pěší a cyklisty u osady Bučina. Další slouží automobilové dopravě ve Strážném.

5.1.1 Parkování

Parkování je zajištěno převážně v centru a v jižní části obce. Další zřízené parkoviště je v severní části obce směr Horská Kvilda. Povrch parkovišť je asfaltový s kamenitou drtí. Parkoviště v severní části obce je tvořeno ujezděnou půdou s rozbitým asfaltem. Většina objektů pro parkování by potřebovala opravit a hlavně nakreslit parkovací pruhy. Usnadnilo a zpřehlednilo by to parkování.

5.1.2 Hromadná doprava

Obec Kvilda je cílovou stanicí autobusové hromadné dopravy těchto spojů:

34570 Sušice žel. st. – Kašperské hory – Srní – Modrava – Kvilda

19063 Praha – Sušice – Srní – Kvilda

26040 Vimperk – Borová Lada – Kvilda

26020 Vimperk – Zvíkov – Kvilda

5.1.3 Pěší komunikace

Obcí kvilda prochází spousta značených turistických tras. Jsou označeny modrou, žlutou a zelenou barvou. Tyto trasy jsou využívány především v letní sezóně pro pěší i cyklisty. V zimě zde jsou vyznačeny upravené běžkařské trasy pro lyžaře. Jsou to například trasy: Horská Kvilda, Filipova Huť a jižním směrem k pramenům Vltavy a na Bučinu a Knížecí Pláně. Některé trasy jsou shodné s letními. Další zimní okruhy s kratší vzdáleností jsou okolo východní hranice obce a druhý směr Vilémov.

5.2 Vodní hospodářství

Ve vodním hospodářství se řeší vodojemy s jejich kapacitou, kanalizace, požární řešení atd. V minulých letech došlo k rozšíření kanalizace. Kvilda má vlastní ČOV, která se skládá z dešťového odlučovače, česlí, šterbinového lapáku písku, rozdělovací šachty a dvou sekcí, v nichž je provzdušňovaná aktivace a dosazováky. V areálu je rovněž nádrž na kal, která zatím není v provozu. Odlehčené dešťové vody odtékají do řeky. Celé vodní hospodářství se v územním plánu měnilo v roce 2001 ve změně územního plánu č. 1. Ke zpracování nové části došlo z důvodů změny stávajícího systému rozvodu vody a kanalizací v obci.

5.2.1 Povrchové vodní toky a plochy

Kvilda leží v povodí Teplé Vltavy – č. hydrologického povodí 1-06-01-003 a jejich přítoků – Studený potok a Kvildský potok.

5.2.1 Zásobování vodou

Obec je napojena na veřejný gravitační vodovod zásobovaný ze stávajících navzájem propojených vodojemů. Celková stávající kapacita vodojemů je 295 m³.

5.3 Zemědělství

5.3.1 Podmínky zemědělského hospodaření

Zemědělsky využitelná půda v řešeném území se nalézá v přírodní horské oblasti. Vzhledem ke kvalitě půdy, svažitosti a klimatickým podmínkám je uvažováno výhradně se zaměřením na chov skotu nebo ovcí formou pastevectví a pěstování pícnin na orné půdě. Vzhledem ke skutečnosti, že tyto plochy se nachází v různých zónách Národního parku Šumava, je v konceptu zpracována i zonace pastvin s indexem zatížení těchto ploch hospodářskými zvířaty (VDJ/ha). Plochy jsou indexovány tak, aby průměrná hodnota všech užívaných ploch byla 0,33 VDJ/ha. Kromě ploch takto využitelných zde ještě existují plochy se zvláštním režimem hospodaření.

Zvláštní režim hospodaření bude pak stanoven Správou Národního parku Šumava na konkrétní pozemek pro konkrétního uživatele pozemku. Vzhledem k předepsaným hodnotám zatížení pozemků a velikostí těchto pozemků jeví se optimálním řešením návrh dvou rodinných farem s kapacitou 45 ks VDJ, respektive 35 ks VDJ na Hraběcí Huti a na Vilémově.

Nutným doplněním je funkce rekreační formou služeb přechodného ubytování, agroturismem. Také účelové stavby pro tento druh hospodaření musí vycházet z tradičních forem šumavských usedlostí, především ve svém objemu a použitých stavebních materiálech.

5.4 Životní prostředí

Péče o krajinu je pro Kvildu, jejíž poloha je v centru Národního parku, jedním z hlavních aspektů při jakékoliv činnosti v území. Národní park Šumava má k veškerým činnostem legislativní opatření.

5.5 ÚSES

Pro území Šumavy byl zpracován na regionální úrovni podkladový materiál, který vymezil ekologicky významné celky nadregionálního a regionálního významu a dále stanovil směry předpokládaných regionálních biokoridorů, respektive prostory pro jejich založení. Prakticky celé katastrální území západně od Kvildy je územím ekologicky významného celku nadregionální úrovně od Jezerní slatě až po Černou horu. Směrem západ – východ jsou vymezeny prostory pro založení regionálních biokoridorů.

Jeden prostor je definován tokem Teplé Vltavy a jeho bezprostředním okolím, druhý pak vede od Černé hory přes Holý vrh, Vysoký stolec a Vyhlídku na Homoli, kde je navrženo regionální biocentrum.

5.6 Regulativy

Regulativy řeší přípustné a nepřípustné využití území pro prostorové uspořádání. Můžeme rozlišit stavby na původních základech nebo nové stavby. Regulativy u nových a rekonstruovaných staveb jsou jen málo odlišné.

U prvního základního územního plánu z roku 1996 byly vymezeny regulativy pro:

a) Stavby na původních základech v případě fyzického zachování základů, či podrobnější situační dokumentace:

- poloha hlavního objemu stavby je daná polohou původních základů
- výška zástavby je dána jedním nadzemním podlažím a podkrovím

- střecha musí být sedlová s polovalbou, sklon střechy musí mít sklon větší než 30° a menší než 45°
- pro vnější architektonický výraz musí být použity „tradiční“ šumavské materiály – kámen, hladká štuková omítka, dřevo tmavě mořené.
- okno a venkovní dveře
- pozemky nebudou oploceny

b) Stavby nové:

- stavební čára se neurčuje, naopak je žádoucí nepravidelné (volné) zastavení stavebních pozemků
- koeficient zastavení pozemku KZP se stanoví na 0,25 (zastavená plocha/plocha pozemku). Výjimku tvoří zástavba proluk v centrální části obce podél páteřní komunikace
- minimální stavební objem je stanoven na 600 m³. Tento regulativ vychází z potřeby obnovení tradiční zástavby ve smyslu charakteristického obrazu krajiny bez ohledu na jinou funkci, kterou objekty budou mít.
- výška zástavby:

rodinné penziony	1+P
penziony (v centrální části)	2+P
hotely	2+P
obslužná sféra a ost. objekty	1+P
- střechy sedlové (šikmé střešní plochy) min. sklon 30°, max. sklon 45°
- pro vnější architektonický výraz použít převážně materiály kámen, bílá štuková omítka, dřevo tmavě mořené
- okna a vnější dveře musí být dřevěné
- zásadně nesmí být použita střešní okna (*ÚP, 1996*)

S vypracovanými změnami procházeli regulativy menšími úpravami, které můžeme vidět v tabulkách č. 2 a č. 3.

Regulativy se vztahují pouze na změny současného stavu (přístavby, nástavby a dostavby). Je tedy přípustná možnost, že již stávající zástavba není v souladu s regulativy umožňující změny současného stavu. (například současná zastavěnost budovami může být již v současnosti vyšší, než umožňuje plošný regulativ pro možnost přístavby).

Tabulka č. 2 Znáznornění regulativů

Druh regulativu	Regulativ pro výstavbu
Plošné regulativy	
zastavěnost budovami	max. 8%
zastavěnost celková	max. 15%
velikost stavebních parcel	min. 3000m ²
Výškové regulativy	
výška budovy v NP	1 nadzemní podlaží + podkroví
výška budovy do hřebene v m	max. 9,5m
výška římsy v metrech	max. 6,5m
Prostorové regulativy	
střecha – typ	sedlová, polovalbová
střecha – sklon	33° - 45°
střecha – barevnost	tmavě šedá, černošedá
půdorys budovy	převážně obdélníkový 1:1,5 – 1:2,5

Tabulka č. 3 Znáznornění regulativů

Druh regulativů	Regulativ pro výstavbu
zastavěnost budovami	stávající
Zastavěnost celková	stávající
Výškové regulativy	
výška budovy v NP (výškové uspořádání nových staveb)	2 nadzemní podlaží
musí odpovídat dosavadnímu charakteru staveb;	+ podkroví
výška budovy do hřebene v metrech	max. 11,5 m
Prostorové regulativy	
Střecha – typ	sedlová, polovalbová
Střecha – sklon	33° - 45°
Střecha – barva střešní krytiny	tmavě šedá, černošedá,
Půdorys budovy	převážně obdélníkový 1:1,5 - 1:3

5.6.1 Přípustné a nepřípustné regulativy

Jak bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, regulativy řeší přípustné a nepřípustné využití území. V nové změně územního plánu č. 5 jsou navrženy tyto regulativy:

5.6.2 Plochy bydlení v RD

Přípustné využití

Bydlení v RD a činnosti a děje s tímto typem bydlení související, tj. užitkové zahrady, vedlejší samozásobitelské hospodářství, vestavěná občanská vybavenost, malá rekreační a sportovní zařízení (bazény, prvky zahradní architektury apod.). Umístění musí být v souladu s charakterem využívání okolních ploch. Přípustná jsou rovněž parkovací stání a garáže pro potřeby vyvolané přípustným využitím území na vlastním pozemku, zřizování místních komunikací, nezbytná technická infrastruktura, veřejná zeleň.

Nepřípustné využití

Ostatní využití, neuvedené jako přípustné, zejména veškeré činnosti narušující venkovské prostředí, odstavná stání a garáže pro nákladní automobily a autobusy, hromadné garáže, nákupní zařízení, zařízení dopravních služeb a autobazary. Výstavba individuální rekreace.

5.6.3 Technické infrastruktury

Přípustné využití

Umístění staveb a zařízení technické vybavenosti (plochy pro vodovody, vodojemy, elektřinu, trafostanice, vodohospodářské plochy apod.), bezprostředně související s danou funkcí technické infrastruktury a obsluhy území.

Nepřípustné funkce

Jsou veškeré činnosti vyžadující ochranu před zátěží okolí (hlukem, vibracemi, prachem, pachem, exhalacemi), nepřípustné je zřizovat čerpací stanice pohonných hmot s výjimkou zařízení pro potřebu provozovatele. V pásmu hygienické ochrany nelze povolit provoz a výstavbu staveb vyžadujících hygienickou ochranu (školských a dětských zařízení, budov sloužících k obytným, zdravotnickým, potravinářským, tělovýchovným a rekreačním účelům atd.)

5.6.4 Plochy zemědělské – trvalý travní porost

Přípustné využití

Přípustné je provádět na těchto územích změny kultur (na pastviny, louky, sady, ornou půdu a plochy lesní) za splnění všech zákonných podmínek, zřizovat a provozovat na těchto územích sítě a zařízení tech. infrastruktury nezbytné pro obsluhu a zásobování přilehlého území, účelové a místní komunikace nezbytné pro obsluhu tohoto území, dále pěší, cyklistické a účelové komunikace, komunikace pro jízdu s potahem, na kole a pro jízdu na lyžích a na saních, dostavby stávajících trvalých staveb na vlastním pozemku.

Nepřípustné využití

Pro jakékoliv stavby mimo hlavní funkce a přípustné je toto území nezastavitelné.

5.7 Limity

Navrhované funkční využití ploch dotčených předpokládanou zvýšenou hygienickou zátěží může být realizováno teprve po provedení opatření, která zamezí nebo budou eliminovat tuto zátěž a všechny zjištěné negativní vlivy.

Nová výstavba, i přestavba stávajících objektů, musí respektovat okolní stávající zástavbu, a to svým charakterem, měřítkem a podlažností.

Umístění trafostanice bude navrženo tak, aby byly splněny limity hluku ve vztahu k nejbližším chráněným venkovním prostorům a chráněným venkovním prostorům staveb. (ZÚP č.3, 2005)

Limity využití území – lokalita se nachází v Národním parku Šumava, Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Šumava, Evropsky významné lokalitě Šumava, Ptačí oblasti Šumava. (ZÚP č. 5, 2009)

5.8 Změny v územním plánu

5.8.1 Změna č. 1

Důvodem pro změnu územního plánu byla snaha rozvoje obce. Většina ploch v zastavitelném území obce patřila fyzickým a právnickým osobám. Ti výstavbu ve větší míře nerealizovali. Nebyl postaven jediný obytný dům. Obec zaznamenala zesílený úbytek obyvatelstva. Změna územního plánu rozšířila zastavitelné území o plochy patřící obci. Ta tak mohla podniknout investory a rozvoj obce vlastními investicemi. Změnou bylo zasaženo i vodní hospodářství. (ZÚP č. 1, 2001)

5.8.2 Změna č. 2

Důvodem byla roku 2003 ze strany jihočeské energetiky a.s. Prachatice podán požadavek na změnu územního plánu spočívající v zakreslení nového koridoru trasy venkovního vedení VN 22kV.

„Cílem územního plánování tohoto regionu je zabezpečit nezbytnou infrastrukturu pro stávající sídla – při maximálním stupni ochrany přírody a životního prostředí. Obě tato hlediska předmět změny respektuje. Zároveň není v rozporu s dalšími cíly územního plánování, které reprezentují stanoviska dotčených orgánů.“ (ZÚP č. 2, 2004)

5.8.3 Změna č. 3

Touto změnou došlo k rozšíření zastavitelného území obce. Slouží pouze k doplnění a rozšíření původně zastavitelného území. nová výstavba i přestavba objektů musela respektovat okolní stávající zástavbu a to svým charakterem, měřítkem a podlažností.

Regulativy funkčního využití území byly doplněny o přípustné, podmíněné a nepřípustné funkce pro plochy bydlení v rodinných domech a plochy smíšené zóny pro bydlení, občanskou vybavenost a zemědělství. Vymezenému funkčnímu využití území musí odpovídat způsob jeho užívání a zejména účel umísťovaných a povolovaných staveb, včetně jejich změn. (ZÚP č. 3, 2005)

5.8.4 Změna č. 5

Ve změně č. 5 jsou rozepsány okruhy problémů řešených změnou, ve kterých jsou vybrány lokality, kterých se změny územního plánu týkají.

Nově se vymezují tyto funkční plochy:

- a) *zastavitelné plochy:* plocha bydlení v rodinných domech
plocha technické infrastruktury
- b) *plochy přestavby:* smíšená plocha obytná
plocha technické infrastruktury
plocha zemědělská

Regulativy u stávajících ploch (stabilizovaných) se vztahují pouze na změny současného stavu (přístavby, nástavby a dostavby). Je tedy přípustná možnost, že již stávající zástavba není v souladu s regulativy umožňující změny současného stavu .

5.9 Vyhodnocení územních plánů

Územní plán a jeho změny se mi zdají dobré. Z mého pohledu nejdůležitější část je stavební činnost. Ta je velmi diskutovaným tématem, jak se dočtete ve výsledcích dotazníků. Obyvatelům obce vadí především stavění větších budov, které v budoucnu slouží jako penziony. Tyto stavby narušují vzhled vesnice. Přitom řešení ubytování turistů se dá vyřešit i jiným způsobem než jen výstavbou. V každé obci se

najdou objekty, které se již nevyužívají ke svým účelům. Proč tedy tyto objekty nevyužít?

Obec dohlíží na dodržování územního plánu ve všech směrech.

5.10 Dotazníkový průzkum

Do průzkumu jsem zahrnula dotazník vyplněný obyvateli obce. Snažila jsem se roznést dotazník různým věkovým skupinám v obci. Vybrala jsem 20 osob, které dotazník vyplnily. Z těchto 20 lidí bylo 12 žen a 8 mužů. Věková hranice je znázorněna v následující tabulce.

Tabulka č.4 Znázornění věku z dotazníku.

do 20 let	21 – 30 let	31 – 40 let	41 – 50 let	51 a více let
1	3	4	5	7

Nejčastěji opakované povolání bylo podnikatel/ka, dále lidé v důchodu, a lidé zaměstnaní NPŠ.

5.10.1 Výsledky dotazníkového průzkumu

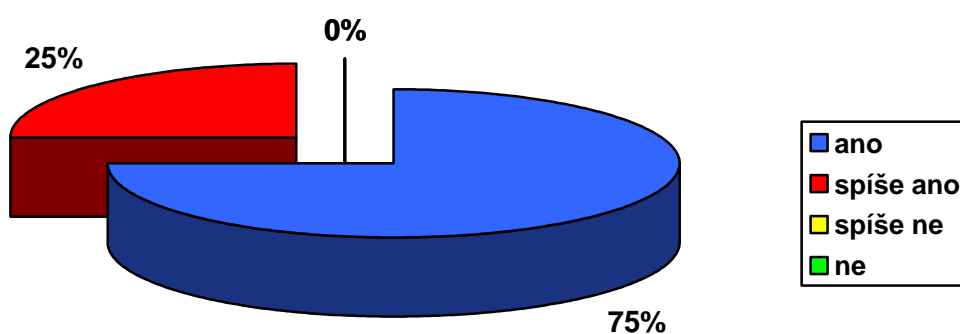
1. Jak se Vám líbí krajina v okolí Vašeho bydliště?

Patnáct dotazovaných odpovědělo kladně. Pět mělo menší pochyby, takže odpověď zněla spíše ano. K této otázce neměl nikdo žádné připomínky.

Tabulka č. 5 Oblíbenost krajiny

ano	spíše ano	spíše ne	ne
15	5	0	0

Graf č. 1 Oblíbenost krajiny

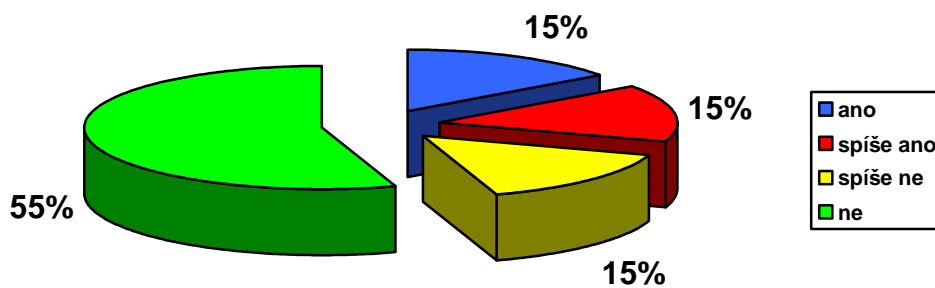
2. Chybí Vám v krajině nějaké přírodní prvky?

V podotázce jaké prvky chybí obyvatelům, nejvíce odpověděli dotazovaní: více listnatých stromů, rybníků.

Tabulka č. 6 Přírodní prvky

ano	spíše ano	spíše ne	ne
3	3	3	11

Graf č. 2 Přírodní prvky

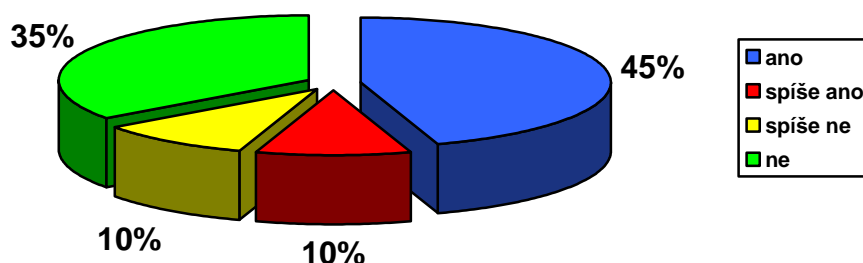
3. Pociťujete klady, že žijete v chráněném území?

Starší obyvatelé a lidé důchodového věku ve většině případů pociťují klady. Podnikatelé a mladší osoby nejsou zcela spokojeni.

Tabulka č.7 Klady chráněného území

ano	spíše ano	spíše ne	ne
9	2	2	7

Graf č. 3 Klady chráněného území

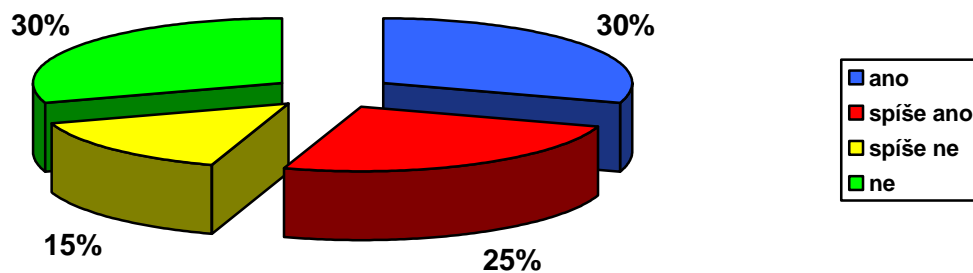
4. Cítíte se nějakým způsobem svázaní právní legislativou? Jak?

Dotazovaní, kteří odpověděli kladně, tedy ano, se nejvíce cítí svázaní Správou Národního parku Šumava, na další místo se řadí stavebním omezením.

Tabulka č. 8 Právní legislativa

ano	spíše ano	spíše ne	ne
6	5	3	6

Graf č. 4 Právní legislativa

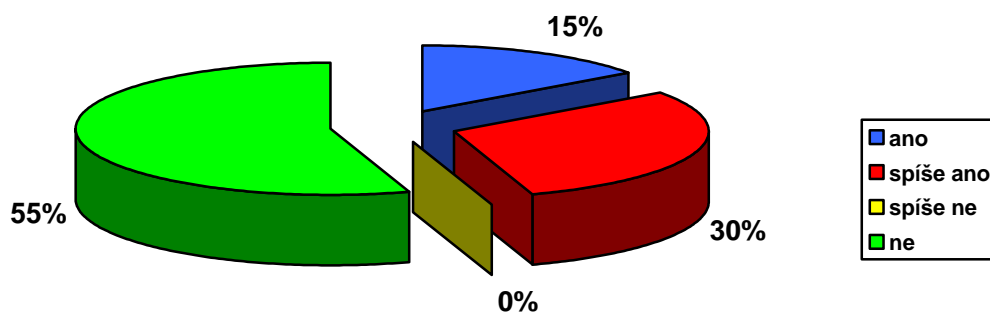
5. Jste spokojeni s územním plánem Vaší obce?

Větší polovina si myslí, že územní plán není dobrý. Zbytek je přesvědčen že jsou spokojeni nebo spíše spokojeni.

Tabulka č. 9 Územní plán

ano	spíše ano	spíše ne	ne
3	6	0	11

Graf č. 5 Územní plán

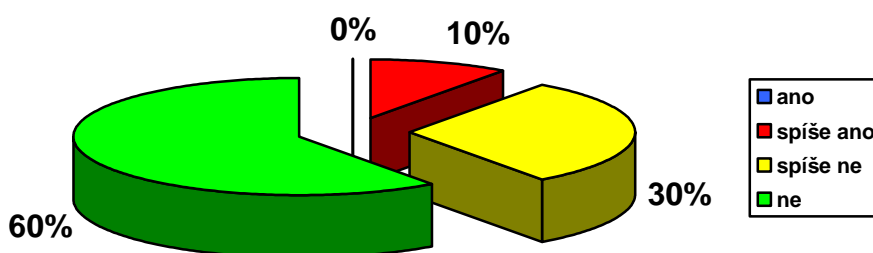
6. Souhlasíte s výstavbou nových objektů ve Vaší obci?

Dotazovaní poukázali, že není dodržen vzhled obce. Staví se zde vícepodlažní domy. Proto by si přáli, aby rozvoj zástavby pokračoval spíše nízkopodlažními domky vesnického typu (šumavský domek typický pro tuto oblast)

Tabulka č. 10 Výstavba nových objektů

ano	spíše ano	spíše ne	ne
0	2	6	12

Graf č. 6 Výstavba nových objektů

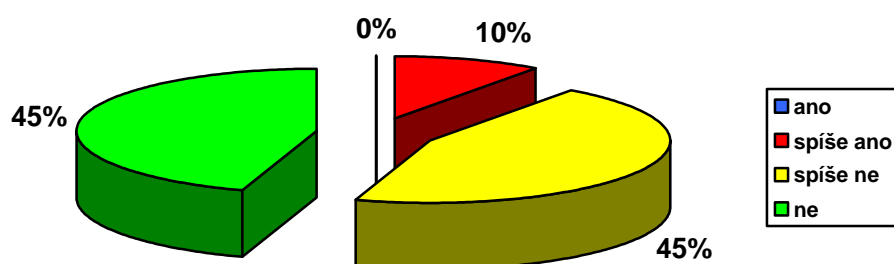
7. Myslíte si, že výstavba nových objektů přináší Vaší obci nějaká pozitiva?

Osmnáct z dvaceti dotazovaných si je spíše či určitě jista, že výstavba nových objektů obci nepřináší žádná pozitiva.

Tabulka č. 11 Přínos výstavby

ano	spíše ano	spíše ne	ne
0	2	9	9

Graf č. 7 Přínos výstavby

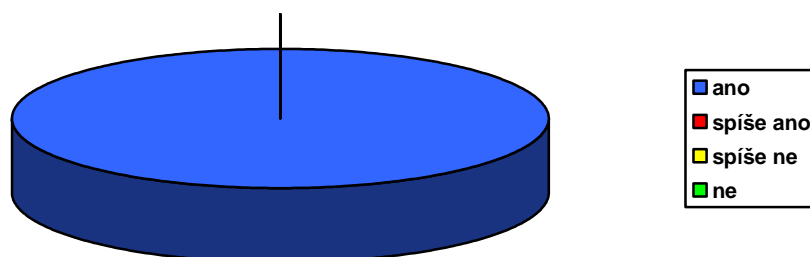
8. Myslíte si, že je dobré chránit přírodu?

V této otázce byly dotazovaní jednotní. Všichni se shodli, že je dobré chránit přírodu.

Tabulka č. 12 Ochrana přírody

ano	spíše ano	spíše ne	ne
20	0	0	0

Graf č. 8 Ochrana přírody

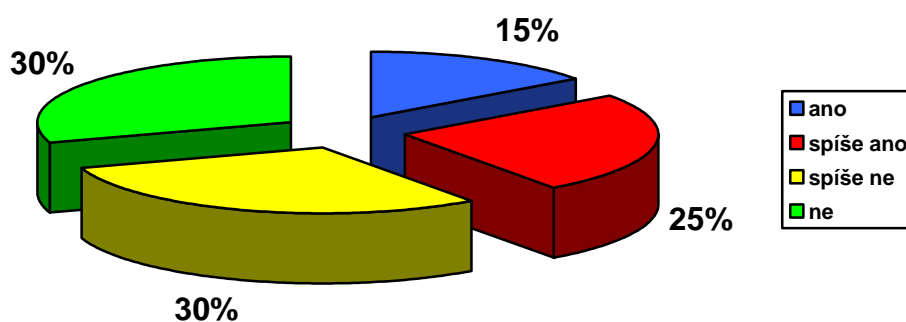
9. Jste spokojeni s infrastrukturou (plynovod, ČOV, silnice,...)

Lidé jsou spíše nespokojeni. Zejména se silnicemi, které jsou rozbité.

Tabulka č. 13 Spokojenost s infrastrukturou

ano	spíše ano	spíše ne	ne
3	5	6	6

Graf č. 9 Spokojenost s infrastrukturou

10. Jaké změny v infrastruktuře byste navrhl/a?

Na tuto otázku dotazovaní odpověděli zcela jasně, že by si přáli nově opravené silnice, jak v intravilánu obce, tak v extravilánu. Dále byli pro zbudování stezek a cyklostezek. V intravilánu se dotazovaným nelíbí, že v obci nejsou chodníky, což by ulehčilo situaci i řidičům, kteří se často musí vyhýbat skupinkám lidí jdoucích po silnici. Dále by vylepšili parkování mimo centrum. Všechna parkovací místa jsou velmi blízko centra a pro vzdálenější části obce jsou tato umístění nevyhovující. Dalším vylepšením je například modernizace a rozšíření ČOV a vodovodů nebo rozvoj služeb jako je např. zkvalitnění nabídky, volnočasové aktivity.

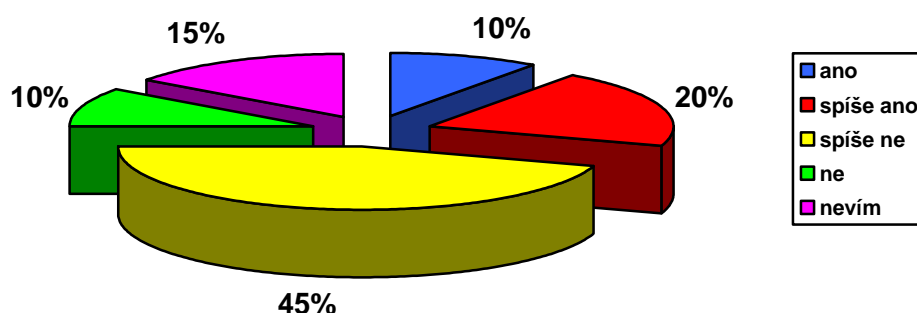
11. Jste spokojeni s hromadnou dopravou? (spojení s většími městy)

U této otázky odpověděli 3 dotazovaní, že neví, protože hromadnou dopravou nejedí. Ti co jezdí, si myslí, že by se doprava mohla zlepšit a posílit o víkendové spoje.

Tabulka č. 14 Spokojenost s hromadnou dopravou

ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
2	4	9	2	3

Graf č. 10 Spokojenost s hromadnou dopravou

12. Jaká generace obyvatel převážně žije ve Vaší obci?

Nejčastější odpovědí byla střední a starší generace. Lidé od 40 výš. Problémem Kvildy a vůbec malých obcí je, že mladí lidé se z obce spíše stěhují do větších měst, kde buď mají práci nebo už zde studovali. Odstěhováním mladých perspektivních lidí se průměrná hranice věku zvyšuje směrem nahoru. V obci zůstávají lidé, kteří zde pracují a bydlí velmi dlouho.

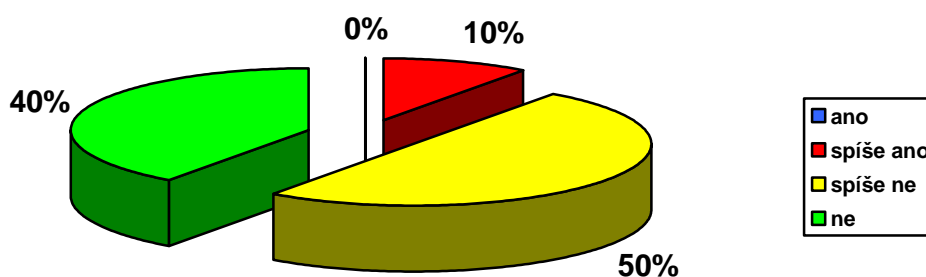
13. Máte možnosti v obci se kulturně vyžít?

V obci podle vyplněných dotazníků kulturní vyžití spíše není. Obyvatelé musí za kulturou jezdit do větších měst. Kultura v místě představují konající se přednášky ve vzdělávacím centru, které slouží i jako galerie.

Tabulka č. 15 Kulturní vyžití

ano	spíše ano	spíše ne	ne
0	2	10	8

Graf č. 11 Kulturní vyžití

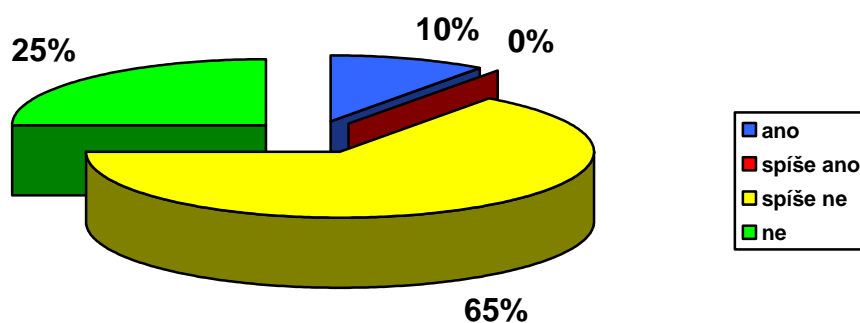
14. Jsou v obci či v blízkém okolí pracovní příležitosti?

Pracovní příležitost v Kvildě je v oblastech lesní správy, v Národním parku, na obci či jako podnikatel/ka v cestovním ruchu. Větší polovina dojíždí za prací do měst

Tabulka č. 16 Pracovní příležitosti

ano	spíše ano	spíše ne	ne
2	0	13	5

Graf č. 12 Pracovní příležitosti

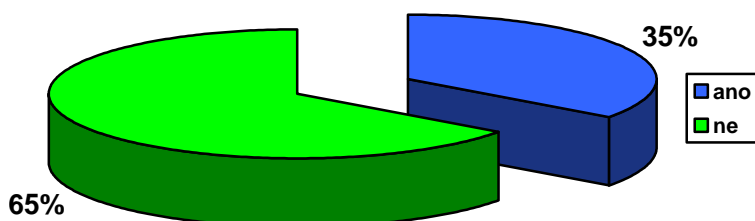
15. Dojíždíte do práce do velkého města?

Větší polovina dojíždí do jiných měst. Část pracuje v místě.

Tabulka č. 17 Dojíždění

ano	ne
7	13

Graf č. 13 Dojíždění

16. Do jakých měst dojíždíte? (nákupy, vyřizování, kultura,...)

Město Vimperk bylo napsáno ve všech dotaznících. Další nejčastěji uváděná města jsou Sušice, Prachatice a České Budějovice.

5.10.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového průzkumu

Obyvatelé obce Kvilda jsou celkem spokojeni s přírodní hodnotou okolí. Celkově by si přáli výsadbu listnatých stromů. Naopak nespokojení jsou zejména s územním plánem. Mají pocit, že obec dostatečně nekontroluje výstavbu nových objektů. Za příklad dávají výstavbu penzionů, které nezapadají do typické zástavby pro tuto oblast.

Práce a pracovní příležitost není nikomu neznámým tématem. Tuto existenční otázku řeší i obyvatelé mé zájmové oblasti, kde pracovních příležitostí není dostatek. Většina obyvatel dojíždí do větších měst. Ti, kteří jsou zaměstnáni přímo v Kvildě pracují v lesním odvětví, ve Správě Národního parku Šumava nebo jsou zaměstnáni obcí. Další kategorií jsou soukromníci.

5.11 SWOT analýza

Je nástrojem hodnotící předpoklady zájmové oblasti. Vyhodnocuje silné a slabé stránky spolu s příležitostmi a hrozbami.

Analýza vycházela z vlastního terénního průzkumu, rozhovorů s občany obce a vypracováním dotazníku.

Silné stránky

- Poloha v centru Národního parku Šumava.
- Výhodná poloha u hranice České republiky se Spolkovou republikou Německo.
- Kvalitní životní prostředí.
- Krajina přírodního charakteru.
- Malé zdroje znečištění – v místě nejsou žádné velké továrny.
- Hraniční přechod – pro pěší turistiku u zaniklé obce Bučiny, pro motoristy přechod Strážný.
- Dostatek objektů k rekreaci. Možnost individuální rekreace.
- Ubytovací zařízení pro turisty – apartmány, penziony, ubytovny,...
- Velký potenciál pro další rozvoj turistiky.
- Zájem českých i zahraničních turistů o oblast Kvildska.

- Bohatá historie Kvildy
- Vlastní muzeum, ve kterém se turisté mohou dovědět vše z historie, o řemeslech, která se v Kvildě prováděla v minulosti, k vidění je typický šumavský dům.
- Kulturní vyžití ve formě různých výstav, besed.
- Turistika v této oblasti je letní i zimní.
- Ekologické zemědělství. Spíše pastviny pro dobytek.
- Internetové stránky obce.
- Vypracovaný územní plán.

Slabé stránky

- Kulturní vyžití celkem žádné. Kulturně-společenská nevybavenost.
- Parkovací místa jen v centru obce. Nedostatek míst k parkování hlavně v částech mimo centrum obce.
- Absence chodníků. Chaos na silnicích.
- Stále se zvyšující průměrný věk občanů žijících v Kvildě.
- Odchod mladých lidí do větších měst.
- Malá rozmanitost pracovních míst.
- Nedostatečná dopravní obslužnost o víkendech.
- Nedostatečné možnosti pro koupání v létě.
- Nedostatek finančních prostředků pro větší rozvoj.
- Nedostatečné vyžití turistů – žádná relaxační místa – wellnes
- Různorodost objektů – rodinný dům šumavského typu x bytovka
- Malá možnost zemědělského rozvoje (zóny Národního parku, oblasti LFA)
- Vybudování zázemí pro děti předškolního věku.
- Vybudování zdravotního střediska.

Příležitosti

- Posílení dopravy hlavně o víkendech.
- Přilákání více turistů.
- Zajištění dostatku ploch pro bydlení.
- Větší rozmanitost pracovních příležitostí.
- Nalákat mladé lidi k trvalému bydlišti.

- Rekonstrukce bývalé pily – možnost podnikání.
- Větší propagace obce a kraje.
- Rozšíření služeb turistům. Rozšíření nabídky.
- Přilákání investorů do obce.
- Kulturně – společenské zlepšení vybavenosti obce.
- Zřízení lázeňského místa.
- Profesionální personál v informačních centrech.
- Založení nových trendů ve sportovní turistice.
- Nové trasy po okolí s průvodci.
- Podpora tradičních řemesel pro tuto oblast.
- Větší spolupráce s Národním parkem Šumava.
- Zřízení zdravotního střediska.

Hrozby

- Vysoký věkový průměr obyvatelstva.
- Pomalé vylidňování obce.
- Nedostatek pracovních míst s různorodostí odvětví.
- Vybudování mnoha penzionů – obec ztrácí svůj charakter horské vsi.
- Možný pokles hromadné dopravy.
- Snižování příjmů veřejných rozpočtů.
- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci investičních činností.
- Zhoršení stavu komunikace.
- Zastarávání technické infrastruktury.
- Omezení ze strany Národního parku Šumava.
- Možný zánik tradic a kultur typických pro tuto oblast.

5.11.1 Vyhodnocení SWOT analýzy

Kvilda má velký potenciál hlavně v oblasti cestovního ruchu. Zlepšením a rozšířením nabídky služeb by pomohlo k zvýšení návštěvnosti. S tím souvisí i větší pracovní příležitosti pro obyvatele, finanční zlepšení rozpočtu, možný nárůst obyvatelstva.

Velkou hrozbou pro obec je odstěhování mladých lidí. Docházelo by tak k vyklidňování obce a k nárůstu věkového průměru. Obec tento fakt nesmí podcenit a všemi možnými prostředky mladé perspektivní lidi udržet v obci.

6. ZÁVĚR

Dle předem daného cíle diplomové práce, bylo zhodnotit problematiku rozvoje venkovského prostoru ve zvláště chráněných územích. Mým úkolem bylo zhodnocení získaných informací o daném území.

V práci je rozebrán územní plán obce Kvilda. K vypracování cílů diplomové práce, které byly stanoveny v úvodu, jsem použila dotazník, který vyplňovali obyvatelé obce. Mým záměrem bylo získat pohled a názor občanů Kvildy. Některé vyplněné otázky v dotazníku byly zajímavé právě názory tázaných, kteří měli možnost napsat své připomínky a přání.

Pro rozvoj území je podstatnou částí vyhotovený zmíněný územní plán, ve kterém jsou dány předpoklady pro rozvoj, ale také jsou zde stanoveny regulativy a limity pro území Kvildy. Těmi se řídí hlavně stavební činnost. Každý nově stavěný objekt nebo každá přestavba musí odpovídat daným regulativům.

Další částí výsledků byla vypracovaná SWOT analýza. Podkladem pro tuto analýzu byl již zmíněný dotazník.

Rozvoj venkova na Kvildě je možný. Z mého pohledu tato oblast má velké šance na rozvoj. Díky turistice, zimní a letní, má obec jeden z dalších příjmů do obecní pokladny. Obce o stejném počtu obyvatel jen s umístěním mimo ZCHÚ nemají tak velké předpoklady pro rozvoj tak jako Kvilda.

Na úplný závěr bych chtěla dát citaci o důležitosti ochrany životního prostředí, o kterém se v této práci také jedná: „Stále zřetelněji se ukazuje, že ochrana životního prostředí i dalších tzv. veřejných zájmů (např. kulturních památek) nemůže být pouze záležitostí státu a jeho orgánů. Také politici a úředníci mluví o informovanosti, o zapojení veřejnosti do rozhodování, o podílu na správě věcí veřejných, zcela obecně pak o občanské společnosti. Často jde jen o slova, která nejsou míněna vážně nebo o prázdné fráze, za nimiž chybí konkrétní obsah.“
(*Dohnal V., Černý P., 2005*)

7. Seznam použité literatury

ADAMEC, S. A KOL. Venkovské sídlo a krajina v územním plánování. Praha : Společnost pro územní plánování, urbanismus a životní prostředí, 1999. 165 s. ISBN 80-02-01278-X

ANDĚRA, M. – ZAVŘEL, P. A KOL. Šumava : příroda, historie, život. Praha : Baset, 2003. 800 s. ISBN 80-7340-021-9

BUFKA, L. Plán péče Národního parku Šumava na období 2001 – 2010. Vimperk: Správa Národního parku a CHKO Šumava, 2000. 140 s.

ČAMROVÁ, L. A KOL. Pozice zemědělství a rozvoje venkova v Pardubickém kraji po vstupu ČR do EU : zpracováno na základě Koncepce rozvoje zemědělství a venkova Pardubického kraje. Praha : IREAS, 2004. 120 s. ISBN 80-86684-19-9

DOHNAL, V. – ČERNÝ P. Stát, obec, kraj a občan při ochraně životního prostředí. Edice planeta, 2005. 3. vydání. ISSN: 1213 – 3393

FORMAN, R. T. T. – GODRON, M. Krajinná ekologie. Praha: Academia, 1993. 583 s. ISBN 80-200-0464-5

HEGENBART, M. – SAKAŘ, B. Územní plánování : pomůcka pro účastníky investiční výstavby a projektové činnosti. Praha : Technicko-ekonomický ústav těžkého strojírenství, 1977. 48 s.

HRABÁNKOVÁ, M. – BOHÁČKOVÁ, I. – SVATOŠOVÁ, L. – ŘEHOŘ, P. Rozvoj lidských zdrojů ve venkovském prostoru České republiky: monografie 2007. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zemědělská fakulta, 2007. 191 s.

HRABÁNKOVÁ, M. – BRANDOVÁ, K. Podpory rozvoje venkova z EAGGF podle nařízení rady 1257/1999 ES. Praha : Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, 2001. 50 s. 80-7105-222-1

HRABÁNKOVÁ, M. – BRANDOVÁ, K. Sektorový operační program : rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. V Praze : Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství ČR, 2001. ISBN 80-7105-217-5

HUBENÝ, P. 40 let chráněné krajinné oblasti Šumava. Příbram: PB tisk, 2003. 39 s. ISBN 0862-5166

CHÁBERA, S. A KOL. Příroda na Šumavě : přírodovědný průvodce. České Budějovice : Jihočeské nakladatelství, 1987. 181 s. ISBN 43-004-85

KADEŘÁBKOVÁ, J. – MATES, P. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Praha: Kodex Bohemia, 1998. 211 s. ISBN 80-85963-18-3

KOLÁŘ, O. – ŠAMAN, Z. – ŠTĚPÁN, J. A KOL. Úloha krajiny a územního plánování v životním prostředí. Praha : Informační a publikační komise Rady pro životní prostředí při vládě ČSR : Státní zemědělské nakladatelství, 1979. 177 s.

LAPKA, M. CUDLÍNOVÁ, E. Úvod do krajinné ekologie pro rozvoj venkova. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: Ediční středisko, 2008. 86 str. ISBN 978-80-7394-077-5

PELCL, P. A KOL. Financování rozvoje venkova. Plzeň : Centrum pro komunitní práci, 2008. 59 s. ISBN 978-80-86902-62-3

PEŠTA, J. Encyklopedie českých vesnic, II. díl. Praha: Libri, 2004. 591 s. ISBN 80-7277-149-3

PĚLUCHA, M. A KOL. Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU. Praha : IREAS, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3

POKORNÝ, P. A KOL. Stavební zákon : zákon o územním plánování a stavebním řádu : předpisy související a vzory podání : novela k 1. červenci 1998. Praha : Žirafa, 1998. 470 s. ISBN 80-902480-1-2

POŘÍSKA, O. Otázky legislativní úpravy účelného řízení pozemkové politiky v územním plánování. Praha : Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, 1961. 88 s.

ROTH, P. Natura 2000 a lesy „Problémy a příležitosti“. Edice Planeta, 2004. ISSN 1213-3393

STAŇKOVÁ, J. Architektura v proměnách tisíciletí. Praha: Sobotáles, 2005. 303 s. ISBN 80-86817-10-5

SVATOŠOVÁ, L. – BOHÁČKOVÁ, I. – HRABÁNKOVÁ, M. Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky. České Budějovice : Jihočeská univerzita, Zemědělská fakulta, 2005. 156 s. ISBN 80-7040-749-2

SVATOŠOVÁ, L. - BOHÁČKOVÁ, I. – HRABÁNKOVÁ, M. Regionální rozvoj z pozice strukturální politiky. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2005. 173 s. ISBN 80-7040-749-2

SÝKORA, J. Územní plánování vesnic a krajiny : urbanismus 2. Praha : Vydavatelství ČVUT, 2002. 226 s. ISBN 80-01-02641-8

ŠILHÁNKOVÁ, V. – KOUTNÝ, J. – ČABLOVÁ, M. Urbanismus a územní plánování. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002. 117 s. ISBN 80-7194-415-7

VAŘEKA, J. – FROLEC, V. Lidová architektura: encyklopedie. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1204-8

VAŠÍČEK, Z. – IDEŠ, D. Chráněná krajinná území a památky. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-248-0676-2

VÁVROVÁ, J. Kapitoly z minulosti Kvildy. Klatovy: 2005. 141 s. ISBN: 802395105X

Ministerstvo zemědělství ČR: Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013. Praha: 2008

Ministerstvo životního prostředí ČR: Státní program ochrany přírody a krajiny ČR. Praha: 1998. 42 s. ISBN 80-86064-24-7

Správa Národního parku a CHKO Šumava. Plán péče Národního parku Šumava na období 2001-2010. Vimperk : 2000. 140 s.

Agentura ochrany přírody a krajiny, dostupné na WWW: <http://www.ochranaprirody.cz/>. Citace dne 14. 2. 2010

Oficiální stránky obce Kvilda, dostupné na WWW: <http://kvilda.sumava.net/kvilda/ou/>. Citace dne 14. 2. 2010

Územní plán obce Kvilda. 1996.

Změna územního plánu č. 1 obce Kvilda. 2001

Změna územního plánu č. 2 obce Kvilda. 2004

Změna územního plánu č. 3 obce Kvilda. 2005

Změna územního plánu č. 5 obce Kvilda. 2009

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

8. Seznam použitých zkratek

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond)
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond pro regionální rozvoj)
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
HRDP	Horizontal Rural Development Plan (Horizontální plán rozvoje venkova)
CHKO	Chráněná krajinná oblast
J	Jih
kV	Kilovolt
KZP	Koeficient zastavení pozemku
LFA	Less Favoured Areas (méně příznivé oblasti)
MV	Ministerstvo vnitra
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NP	Národní park
NPŠ	Národní park Šumava
OSN	Organizace spojených národů
OÚ	Obecní úřad
P	Podkroví
RD	Rodinný dům
Sb.	Sbírka
SRN	Spolková republika Německo
SWOT	SWOT Analysis – Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threads – hrozby (analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení)
TV	Televizní
ÚP	Územní plán
ÚPSÚ	Územní plán sídelního útvaru
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VDJ	Velká dobytčí jednotka
VJV	Východojihovýchod
VN	Vysoké napětí
ZCHÚ	Zvláště chráněné území
ZJZ	Západojihozápad
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚP	Změna územního plánu

9. Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Stav kategorií ZCHÚ od roku 1996 do roku 2010

Tabulka č. 2 Znázornění regulativů

Tabulka č. 3 Znázornění regulativů

Tabulka č.4 Znázornění věku z dotazníku

Tabulka č. 5 Oblíbenost krajiny

Tabulka č. 6 Přírodní prvky

Tabulka č. 7 Klady chráněného území

Tabulka č. 8 Právní legislativa

Tabulka č. 9 Územní plán

Tabulka č. 10 Výstavba nových objektů

Tabulka č. 11 Přínos výstavby

Tabulka č. 12 Ochrana přírody

Tabulka č. 13 Spokojenost s infrastrukturou

Tabulka č. 14 Spokojenost s hromadnou dopravou

Tabulka č. 15 Kulturní vyžití

Tabulka č. 16 Pracovní příležitosti

Tabulka č. 17 Dojíždění

10. Seznam grafů

Graf č. 1 Oblíbenost krajiny

Graf č. 2 Přírodní prvky

Graf č. 3 Klady chráněného území

Graf č. 4 Právní legislativa

Graf č. 5 Územní plán

Graf č. 6 Výstavba nových objektů

Graf č. 7 Přínos výstavby

Graf č. 8 Ochrana přírody

Graf č. 9 Spokojenost s infrastrukturou

Graf č. 10 Spokojenost s hromadnou dopravou

Graf č. 11 Kulturní vyžití

Graf č. 12 Pracovní příležitosti

Graf č. 13 Dojíždění

11. Seznam příloh

Fotografie č. 1 Neogotický kostel Sv. Štěpána

Fotografie č.2 Náves před informačním centrem NPŠ (informační tabule, lavičky a altán)

Fotografie č. 3 Pastviny (koně)

Fotografie č. 4 Skot na pastvině (pod vlekem)

Fotografie č.5 Nové domy

Fotografie č.6 Pohled na renovovaný šumavský dům (pohled na jižní stranu)

Fotografie č.7 Pohled na renovovaný šumavský dům (pohled na západní stranu)

Fotografie č. 8 Započatá stavba

Fotografie č. 9 Detail stavby

Fotografie č. 10 Projekt spolufinancován EU

Fotografie č. 11 Fáze po půl roce

Fotografie č. 12 Pohled na jižní část vesnice v létě

Fotografie č. 13 Pohled na jižní část vesnice v zimě

Fotografie č. 14 Tok Teplé Vltavy v zimě

Fotografie č. 15 Tok Teplé Vltavy v létě

Lyžařská mapa s vyznačenou oranžovou stopou

Ortofotomapa s vyznačením hranic pozemků

Orientační mapa Kvildska

Ukázka dotazníku

12. Přílohy

Ukázka dotazníku

Dotazník k diplomové práci					
věk:					
pohlaví:					
povolání:					
1.	<i>Jak se Vám líbí krajina v okolí Vašeho bydliště?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
2.	<i>Chybí Vám v krajině nějaké přírodní prvky? Jaké?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
	Jaké:				
3.	<i>Pocít'ujete klady, že žijete v chráněném území?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
4.	<i>Cítíte se nějakým způsobem svázání právní legislativou? Jak?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
	Jak:				
5.	<i>Jste spokojeni s územním plánem Vaší obce?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
6.	<i>Souhlasíte s výstavbou nových objektů ve Vaší obci?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
7.	<i>Myslíte si, že výstavba nových objektů přináší Vaší obci nějaká pozitivita?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				

8.	<i>Myslíte si, že je dobré chránit přírodu?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
9.	<i>Jste spokojeni s infrastrukturou (plynovod, ČOV, silnice,)</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
10.	<i>Jaké změny v infrastruktuře byste navrhli/a?</i>				
11.	<i>Jste spokojeni s hromadnou dopravou? (spojení máte s většími městy)</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
12.	<i>Jaká generace obyvatel převážně žije ve Vaší obci?</i>				
13.	<i>Máte možnosti v obci se kulturně vyžít?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
14.	<i>Jsou v obci či v blízkém okolí pracovní příležitosti?</i>				
	ano	spíše ano	spíše ne	ne	nevím
	Jiná odpověď:				
15.	<i>Dojíždíte do práce do velkého města?</i>				
	ano	ne			
	Do jakých:				
16.	<i>Do jakých měst dojíždíte? (nákupy, vyřizování, kultura,....)</i>				

Odpověď, která Vám bude nejvíce vyhovovat, prosím zakroužkujte.

Děkuji za Vás čas.

Hana Čížková

Fotografie č. 1 Neogotický kostel Sv. Štěpána

Fotografie č.2 Náves před informačním centrem NPŠ (informační tabule, lavičky a altán)

Fotografie č. 3 Pastviny (koně)

Fotografie č. 4 Skot na pastvině (pod vlekem)

Fotografie č.5 Nové domy

Fotografie č. 6 Pohled na renovovaný šumavský dům (pohled na jižní stranu)

Fotografie č. 7 Pohled na renovovaný šumavský dům (pohled na západní stranu)

Fotografie č. 8 Započatá stavba

Fotografie č. 9 Detail stavby

Fotografie č. 10 Projekt spolufinancován EU

Fotografie č. 11 Fáze po půl roce

Fotografie č.12 Pohled na jižní část vesnice v létě

Fotografie č. 13 Pohled na jižní část vesnice v zimě

Fotografie č. 14 Tok Teplé Vltavy v zimě

Fotografie č. 15 Tok Teplé Vltavy v létě

Ortofotomapa s vyznačením hranic pozemků

KVILDA – zimní lyžařská mapa

JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN – GENERÁLNÍ PARTNER ORANŽOVÉ STOPY

VYSVĚTLIVKY • ZEICHENERKLÄRUNG

- upravená lyžařská trasa Oranžová stopa •
gespurte Orangen-Loipe
- upravená lyžařská trasa •
andere gespurte Loipe
- občasné udržovaná lyžařská trasa •
unregelmäßig gespurte Loipe
- neudržovaná lyžařská trasa •
andere Langlaufstrecken
- udržovaná pěší trasa •
geräumte Winterwanderwege

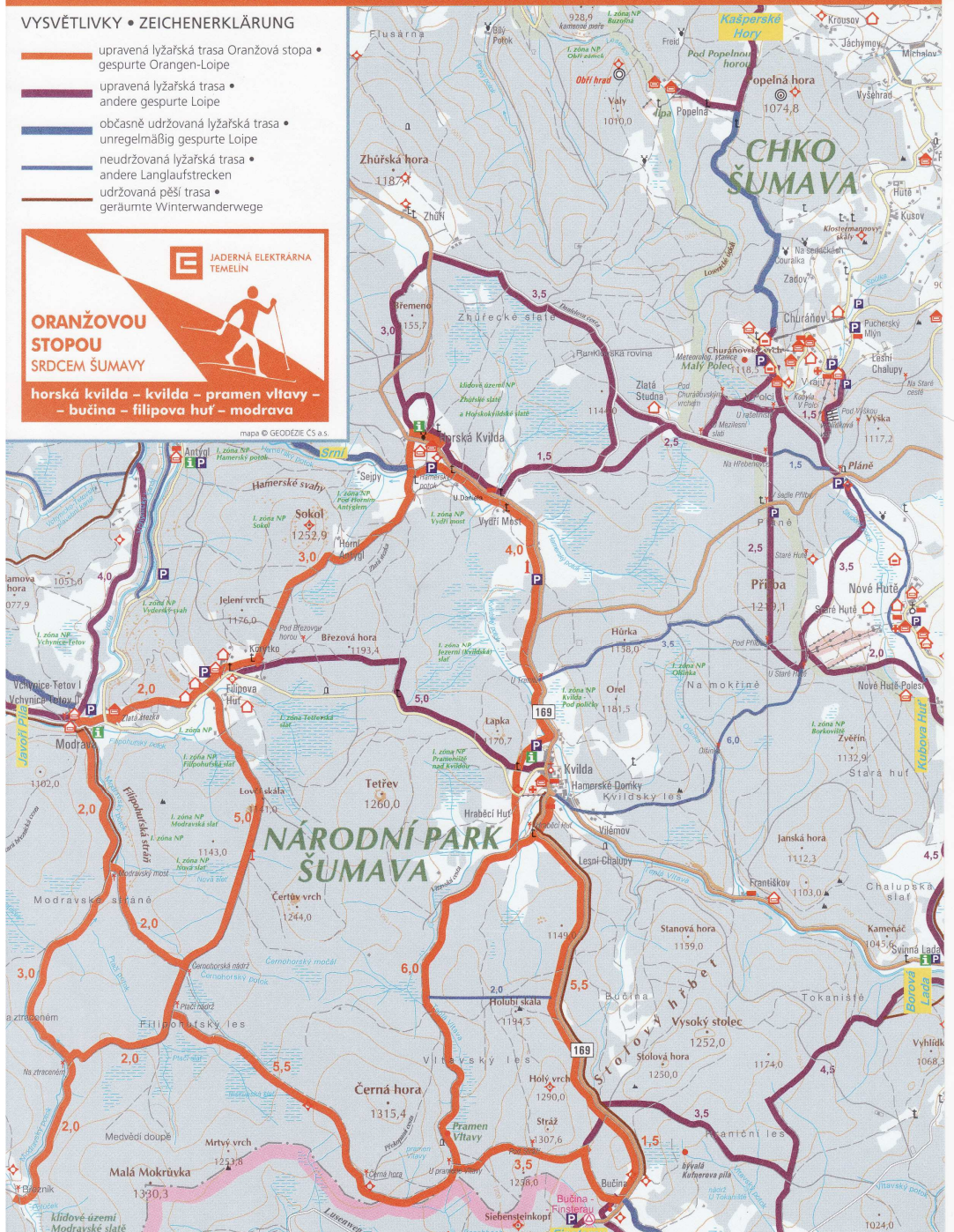

**JADERNÁ ELEKTRÁRNA
TEMLÍN**

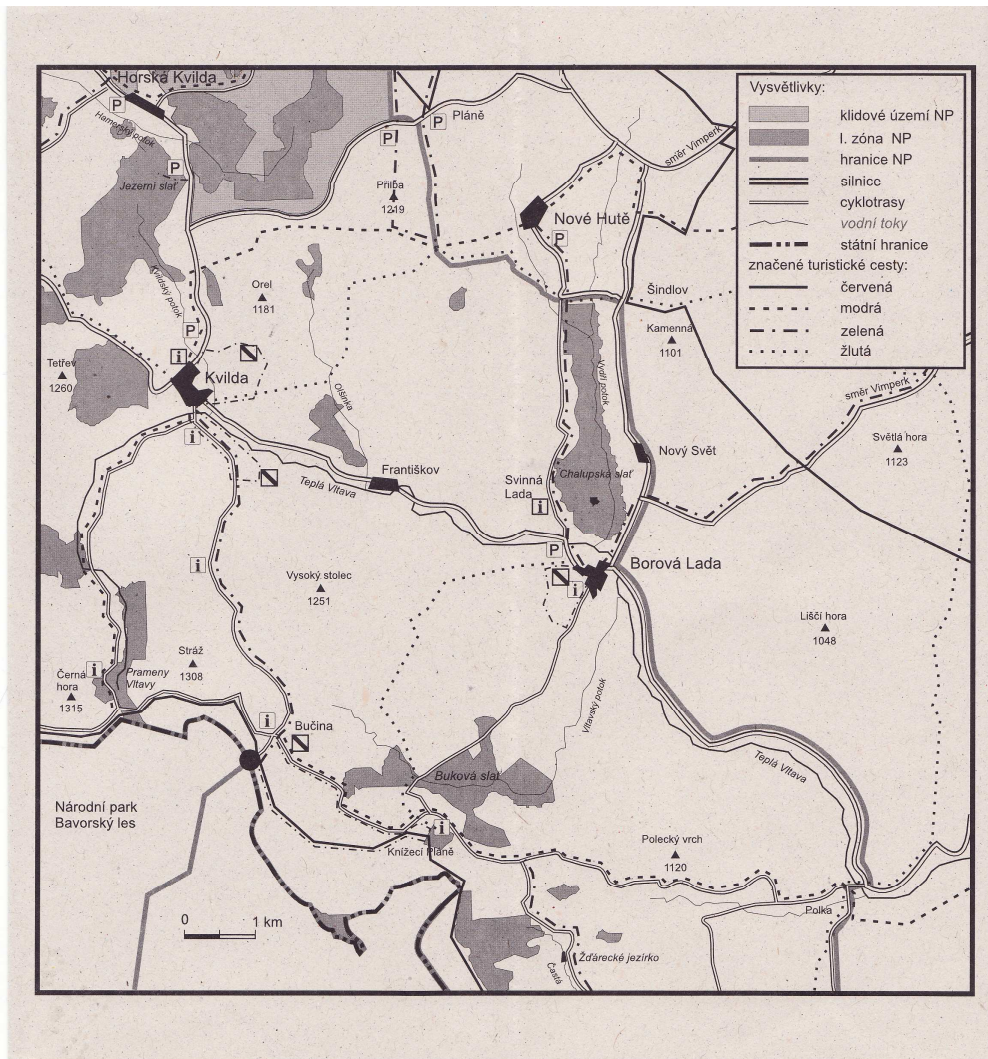

**ORANŽOVOU
STOPOU
SRDCEM ŠUMAVY**

**horská kvilda – kvilda – pramen vltavy –
– bučina – filipova huť – modrava**

Lyžařská mapa s vyznačenou oranžovou stopou

Orientační mapa Kvičska